

v. d. DIREKTOR GOZDNEGA GOSPODARSTVA HUBERT DOLINŠEK

V gozdarstvu na Koroškem je začel delati leta 1952 kot taksator pri sekciji za urejanje gozdov, ko je končal srednjo gozdarsko šolo v Ljubljani. Leta 1959 se je vpisal na gozdarsko fakulteto v Ljubljani in diplomiral leta 1964. Še istega leta je začel delati na Ravnah kot referent za gojenje gozdov, nato pa je napredoval in v naslednjih letih opravljal naloge:

— vodja panoge za gojenje gozdov pri Gozdnem gospodarstvu Slovenj Gradec, vodja razvojnega oddelka pri GG Slovenj Gradec, vodja gozdarskega sektorja pri Lesni Slovenj Gradec in nazadnje član poslovodnega odbora za gozdarstvo pri Lesni Slovenj Gradec.

V svojih letih službovanja je opravljal tudi nešteto družbeno in samoupravno pomembnih funkcij; med njimi naj naštejemo le nekaj najpomembnejših: predsednik IO Splošnega združenja gozdarstva SRS, član Komiteja za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano pri IS SRS, generalni sekretar organizacijskega odbora za pri-

pravo 18. svetovnega gozdarskega kongresa IUFRO, član IO IUFRO organizacije, član IO letos novo ustanovljene evropske zveze gozdarskih društev za sonaravno gospodarjenje z gozdovi z imenom Prosilva in vsa leta član Društva inženirjev in tehnikov gozdarstva in lesarstva.

Ob imenovanju za dolžnost v. d. direktorja Gozdnega gospodarstva Slovenj Gradec je za bralce VIHARNIKA povedal:

Naraščajoči ekološki problemi in zaostreni pogoji gospodarjenja zahtevajo še bolj kot doslej celovito in dolgoročno načrtno ter ciljno usmerjeno ukrepanje v celotni gozdarski dejavnosti. Osnove in cilji dolgoročnih usmeritev so podani v območnem gozdnogospodarskem načrtu in v gospodarskih načrtih gozdnogospodarskih enot za gozdove družbenega in zasebnega sektorja. Dosledno izvajanje dolgoročnih gozdnogospodarskih in gozdnogojitvenih ter sečnospravnih načrtov zagotavlja trajno ohranjanje in razvoj večnamenskih gozdov ter njihovih funkcij.

Ekonomika gospodarjenja v DO mora biti podrejena in vedno znova preverjena iz vidika trajnosti gospodarjenja z gozdovi. Sprotno reševanje nujnih vsakodnevnih problemov mora zato biti usklajeno in podrejeno dolgoročnim ciljem in strategiji razvoja gospodarjenja z večnamenskimi gozdovi.

Problemi umiranja gozdov in s tem povezano slabšanje rastišč in proizvodne zmogljivosti sestojev nam nenehno slabšajo pogoje gospodarjenja. V območju je več kot 3/4 vseh gozdov prizadetih zaradi škodljivega delovanja strupenih plinov v ozračju. Razvoj in obstoj gorskega gozda in naših hribovskih kmetij je neposredno odvisen od prenehanja zastrupljanja ozračja s strupenimi plini. Na Koroškem je hribovski kmet ekstenzično odvisen od gozda, saj mu daje ta do 80 % vsega dohodka na kmetiji. S propadanjem kmečkih gozdov pa so ogrožena številna pose-

stva, saj brez gozda nimajo možnosti preživetja. Gozdarstvo je tu z ukrepanjem nemočno. Edina učinkovita sanacija je da preprečujemo zastrupljenje ozračja, oz. da se borimo za očiščenje strupenih dimnih plinov pri njihovem izvoru v tovarnah. Naš največji onesnaževalec termoelektrarna Šoštanj ima v načrtu gradnjo filtrov — čistilnih naprav do leta 1993, ko naj bi s temi napravami očistili 90 % vseh strupenih snovi v dimnih plinih.

Gozdno gospodarstvo bo tudi v prihodnje tako kot dosedaj skrbelo za še boljše sodelovanje s kmeti, gozdnimi posestniki. Skupaj z drugimi si bomo prizadevali za celovit razvoj gorskih kmetij in za dobro gospodarjenje s kmečkim gozdom. V privatnih gozdovih bodo gozdarski strokovnjaki skupaj s kmetom izvajali vsa potrebna opravila racionalno in s kar največ strokovnega znanja. Vložena sredstva bomo oplemenitili z nujno potrebnim znanjem in tako povečali skupni učinek gozdno gojitvenih in tehničnih vlaganj. Pomembno je dobro vzdrževanje gozdnih cest in zimsko pluzenje, s katerim omogočimo stalno odprtost kmetij oz. njihovo povezanost z dolino, ne glede na letni čas. Krepili bomo sodelovanje s kmeti pri delu v lastnem gozdu in v sosedovem gozdu in skrbeli pri tem za njihovo izobraževanje in s tem za večjo strokovnost opravljenega dela. Krepili bomo tudi sodelovanje med družbenim in zasebnim sektorjem in tako zagotovili boljše pogoje za vse kmete v območju ne glede na njihovo lego.

Skrbeli bomo za kulturno gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic in v največji meri preprečevali škode na sestojih. Prometnice bomo gradili kot doslej le na podlagi kompleksnega načrta, ki obravnava celotno področje. Osnovno mrežo gozdnih prometnic bomo dopolnjevali in postopoma do leta 2000 dosegli načrtovano gostoto.

Za investicije in nujna vzdrževalna dela bomo namenili samo lastna sredstva. Investirali bomo le toliko, kolikor bomo imeli denarja.

Na področju organizacije bomo iskali take oblike organizacije dela, ki bodo v danih razmerah najracionalnejše in bodo motivirale delavce, da se bodo ukvarjali s temeljnimi gozdarskimi vprašanji. Nagrajevanje želimo urediti po gozdarskih načelih in ne po industrijskih principih, da bomo povečali odgovornost do dela in povečali medsebojno zaupanje, zagotavljali socialno varnost zaposlenim in olajšali težke pogoje fizičnega dela. Omožili bomo optimalno organizacijo pri gospodarjenju v zasebnem sektorju v skladu z zahtevami kmetov in določili zakona o gozdovih ter zakona o združništvu.

Negovali bomo dobre medsebojne odnose na vseh nivojih in s tem dosegli pripadnost delovni organizaciji in motiviranost posameznika za njegov lasten napredek in skupni napredek gozdnega gospodarstva.

Z doslednim uveljavljanjem osebne odgovornosti, boljše izrabo delovnega časa in več strokovnega znanja bomo povečali kvaliteto in gospodarnost opravljenega dela pri vseh članih kolektiva. Posebno pozornost bomo posvečali štipendiranju in izobraževanju ob delu in s podiplomskim izobraževanjem dosegli sprotni prenos znanstvenih in strokovnih dosežkov v prakso. Vsi naši posegi v gozdove morajo biti v skladu z načeli gozdarske etike. Na ta način želimo ohraniti in krepiti visok strokovni nivo gospodarjenja z našimi gozdovi, za kar smo bili deležni že mnogih laiskavih priznanj tujih in domačih strokovnjakov.

Tudi v prihodnje si bomo prizadevali za dobro sodelovanje z območno lesno industrijo in vsemi potrošniki dobrin našega kroškega gozda.

Od kmetov gozdnih posestnikov in članov kolektiva Gozdnega gospodarstva pričakujem, da bomo s skupnimi močmi razvijali in negovali medsebojno zaupanje in pripadnost gozdnemu gospodarstvu, ki bo še kako dragocena v času, ki je pred nami. Tako povezani bomo gotovo najbolj sposobni optimalno gospodariti z gozdovi v območju, dosegati pozitivne poslovne rezultate in zagotoviti socialno varnost ter zadovoljstvo vsem, ki delajo v teh gozdovih.

Hubert Dolinšek, dipl. inž. gozd.

GOSPODARJENJE

Kako delimo premoženje

OB IZLOČITVI GOZDARSKE DEJAVNOSTI IZ DO »LESNE«

Po referendumski odločitvi gozdarjev, da se izločijo iz DO Lesna, je DS DO 27. VI. t. l. imenoval komisijo, ki je imela nalogo, da pripravi predlog za ureditev medsebojnih premoženjskih razmerij. Komisijo so sestavljali: Darko Štern, dip. ing. les., Cvetka Vergles, dipl. oec. in Ivica Anželak, dipl. oec. — za lesarsko dejavnost ter Bogdan Kutin, dipl. ing. gozd., Vida Vrhnjak, dipl. ing. gozd. in Janko Mikeln, dipl. ing. gozd. — za gozdarsko dejavnost. Komisijo sem vodila kot predsednica.

»Vročje« teme smo se lotili takoj in predlog tudi dokončali v dopustniškem času, do 14. avgusta.

Vsebina delitve premoženja je izredno obsežna, zato smo jo razdelili na šest različnih področij, za vsako področje imenovali še posebno strokovno skupino, sestavljeno iz dodatnih strokovnjakov iz obeh dejavnosti, posamezno skupino je vodil član skupne komisije. Le s tako metodo smo lahko pripravili celovit predlog dosledno in v določenem roku.

Osnovno vodilo komisije in skupin je bilo: razdeliti skupno premoženje (po 15. letih skupnega poslovanja) pošteno in pravično, dosledno, vendar ne komplicirano in tako, da bosta po izločitvi gozdarstva lahko funkcionirali obe panogi tudi v bodoče z normalnimi poslovnimi odnosi.

Obsežen predlog komisije, ki je opremljen z vsemi potrebnimi številčnimi podatki po stanju 30. junija t. l. (dopolnjen bo s strani strokovnih služb s spremembami in inventurami do 30. 9. 1989), vam v nadaljnjem predstavljam s kriteriji delitve in s kratko bistveno vsebino delitve skupnega premoženja po posameznih področjih:

I. področje:

»Bilanca stanja sredstev in združenih virov sredstev, terjatev in obveznosti«

Uvodoma poudarjamo, da je komisija osvojila stališče v predlogu, da se premoženje temeljnih organizacij ne deli na obe panogi, oz. da se ne ugotavlja deležev druge panoge v premoženju temeljnih organizacij, čeprav je večina lesno industrijskih temeljnih organizacij bila zgrajena z združevanjem sredstev obeh panog.

Kljub temu smo v komisiji pridobili od strokovnih služb v IB in priložili informacijo o vseh združevanjih za 15 let od združitve dalje s podatki o namenu združevanja, katera temeljna organizacija za katero temeljno organizacijo z vrednostmi v dinarjih in preračunano v nemške marke. Ugotovili smo, da je večina teh združenih sredstev vrnjena, čeprav nerealiziranih in brez vračila deležev v dobičku (pri TIP Otiški vrh). Vsa še neodplačana združena sredstva postanejo na dan 1. oktobra medsebojne terjatev in obveznosti.

Sredstva, združena za inovacije, so deljena 50 % lesarstva in 50 % gozdarstva, združena sredstva za prostore Interne banke se delijo na panoge po deležu za gradnjo, to je 68,74 % lesni industriji, 30,26 % gozdarstvu.

Stanje internih kratkoročnih kreditov, kjer je osnova dnevna evidenca interne banke, se na dan otvoritve novih žiro računov prenesejo v gozdarsko dejavnost in se lahko ponovno posojajo lesni industriji z dogovori in s pogodbami kot zunanji krediti.

Zunanji kratkoročni krediti se že vodijo po temeljnih organizacijah in se prenesejo na tisto dejavnost, ki jih koristi. Sanacijski krediti se prenesejo kot zunanja terjatev in obveznost posameznih združevalcev in koristnikov.

V tem smislu je predlog za delitev za vsako posamezno skupno bilančno postavko.

II. področje:

»Bilanca uspeha«

Tudi v bilanci uspeha je, kot pri bilanci stanja premoženja, osnovno načelo, ki je spremljalo komisijo, da je glavčina prihodkov in stroškov, ugotovljenih vseh 15 let z bilancami po temeljnih organizacijah čistih, in torej tudi po panogah. Uspeh oz. neuspeh poslovanja vsake posamezne temeljne organizacije se je ugotavljal vsako leto z zaključnim računom in postal s potrditvijo na zborih tudi dokončen. Medsebojno so se pokrivalle le ugotovljene izgube po zaključnih računih.

V 15 letih skupnega poslovanja so bile od vseh izgub po panogah ugotovljene naslednje izgube:

- 0,4 % v gozdarstvu
- 14,4 % v turizmu
- 85,2 % v panogi lesarstva.

Pokrivale so se te izgube:

- z zunanjimi krediti — 36 %
- s krediti ali dotacijami gozdarstva — 18 %
- s strani same lesarske dejavnosti — 33 %
- z raznimi drugimi načini v okviru DO — 13 %

Po stanju 30. junija znašajo še neodplačani sanacijski krediti v Lesni din 100,354.360 in sicer TOZD TSP Radlje, Nova oprema in Blagovni promet dolgujejo gozdarstvu din 53,019.960.— lesarskim temeljnim organizacijam pa din 47,334.400.—

Gornji zneski zaenkrat niso revalorizirani, ker je po pogodbah dogovorjena le obrestna mera 10 % z dobo vračanja 8 let. Z delitvijo premoženja se neodplačani sanacijski krediti prenesejo kot zunanja terjatev gozdarstva in obveznost lesne industrije za vračilo.

Komisija predlaga, da se za DSSP po stanju 30. septembra bilanca zaključi tako, da bodo stroški pokriti s svobodno menjavo dela temeljnih organizacij in s tem ne bo izkazovala ne rezultatov, ne izgube — za delitev. Uspeh bilance interne banke se deli v razmerju ustanovitvenih deležev na panogo gozdarstva in lesne industrije. Nerazporejen dobiček za izobraževanje se prenese na vsako panogo po kriteriju združenih sredstev za izobraževanje v letu 1989. Izguba počitniških domov se pokrije 30. 9. 1989 skladno s koriščenjem počitniških kapacitet v l. 1989.

III. področje:

»Razporeditev delavcev in študentov v DSSP, DS IB in TOZD BP«

Prvi kriterij za globalno razporeditev je razmerje svobodne menjave dela, po katerem so TOZD in TOK združevale sredstva za delo teh služb.

To razmerje znaša 31:69 (gozdarstvo: lesna industrija).

Naslednji kriterij razporeditve delavcev na obe panogi je povezanost njihovega dosejanega dela z eno ali drugo panogo, kar zagotavlja nadaljevanje njihovega strokovnega dela v panogi, za katero so delali že doslej.

Študente Lesne razporejamo na panogi v razmerju predvidene razporeditve delavcev, torej v razmerju 31 % : 69 %, pri čemer upoštevamo uporabnost njihovih poklicev za eno oz. drugo panogo. Predlogu smo tako priložili spiske delavcev in študentov za vsako panogo posebej, zbirno pa so razporejeni tako:

	skupaj zaposl.	gozdarstvo	lesarstvo
DSSP	187	81	106
DS Interna banka	33	11	22
TOZD Blagovni promet	95	8	87
	(svob. menjava)		
Skupaj	315	100	215
ali v razmerju	100 %	31,7 %	68,3 %

Študenti se razporejajo:

- gozdarstvu 90 ali 33 %
 - lesarstvu 177 ali 66 %
- Skupaj 267 ali 100 %

IV. področje

»Predlog delitve opreme in programov AOP«

Najprej smo menili, da te opreme ne bo možno razdeliti, vendar predlagamo: osnovni kriterij delitve tega dela premoženja, ki smo ga

skupaj financirali in nabavljali vsa leta skupnega poslovanja je:

— funkcionalna razdelitev opreme za AOP tako, da bo brez prekinitve zagotovila zajemanje podatkov za gozdarstvo in za lesno industrijo, in

— razmerje med naložbami za AOP, saj je bila vsa oprema nabavljena z združenimi sredstvi, kar je evidentirala sproti interna banka Lesne.

Komisija je tako pripravila natančen spisek tako razdeljene opreme na gozdarsko dejavnost, ki znaša 30. VI. din 557,753.090 ali 37 % in na lesno industrijo din 935,518.795 ali 63 %.

Tudi drugi kriterij združenih sredstev potrjuje pravilnost gornje razdelitve opreme.

Komisija predlaga, da se pri dokončni delitvi, ki bo predvidoma v začetku leta 1990, še upošteva: vrednost prostorov, kjer je nameščen računalnik, tehnološko zastarelost opreme za AOP in tržno vrednost opreme za AOP.

V. področje:

»Delitev premoženja družbenega standarda, počitniških domov, stanovanjskega fonda in virov, sklada skupne porabe in rezervnega sklada DSSP, IB in DS BP«

Skupina, ki je v komisiji pripravljala predlog delitve za počitniške domove, je imela težko delo, saj smo se predhodno z več variantami vendarle dokopali do enega predloga. Važna je bila odločitev, katere kriterije delitve naj uporabimo, zlasti, ker je za skupne počitniške domove značilna specifičnost:

1.) da smo prišli v skupno podjetje z zelo različnimi osnovami. Večino kapacitet počitniških ležišč je v skupno podjetje preneslo gozdno gospodarstvo;

2.) da celih 10 let skupnega poslovanja — do leta 1985 nismo nič vlagali v dodatne, niti v prinešene kapacitete počitniških ležišč;

3.) da so bile večje naložbe za dodatne kapacitete izvršene s skupnimi združenimi sredstvi vsako leto od 1985. leta dalje.

Počitniške domove smo torej razdelili po naslednjih dveh kriterijih:

1) prenešene kapacitete počitniških domov ob združitvi v DO Lesna.

2) dogovorjen kriterij delitve (gozdarstvo 31 %, lesarstvo 69 %).

Ta kriterij je praktično enak finančnim vlaganjem posameznih panog v počitniške kapacitete od leta 1985 dalje.

V predlogu ni upoštevano skupno koriščenje začetnih počitniških kapacitet do leta 1985, ki jih je v DO Lesna preneslo gozdarstvo.

Prav tako ni upoštevana tržna vrednost oz. kvaliteta ležišč oz. stavb — ob delitvi.

Delitev po teh kriterijih je naslednja:

Počitniški domovi	Skupna kapaciteta	Gozdarstvo	Lesarstvo
Portorož	20 ležišč	20 ležišč	—
Selce	27 ležišč (6 hiš.)	9 (2 hiš.)	18 (4 hiš.)
Poreč	24 ležišč	8 (2 kont.)	16 (4 kont.)
Filip Jakov I.	83 ležišč	54 ležišč	29 ležišč
Filip Jakov II.	42 ležišč	13 ležišč	29 ležišč
Skupaj	196 ležišč	104 ležišča	92 ležišč

Razdeli se tudi lastništvo z zemljiščem in sicer:

1. Prenešene počitniške kapacitete gozdarjev:
 - Portorož 20 ležišč z zemljiščem
 - Filip Jakov I. 42 ležišč z zemljiščem
2. Predmet delitve torej zajema: samo novo zgrajene kapacitete v razmerju zgornjega kriterija po zaposlenih in sicer:
 - Lastništvo:

Portorož — last gozdarstva

Poreč — iz tabele tudi lastništvo

Selce — ena hišica ob morju in ena hišica ob zidu pripada gozdarstvu, ostale lesarstvu.

Filip Jakov I. — last gozdarstva

Filip Jakov II. — last lesarstva

3. V prihodnjem obdobju bo možen dogovor med obema lastnikoma stavb, da so kapacitete v Filip Jakovu I. v celoti gozdarske, kapacitete v Filip Jakovu II. pa lesarske. Možni dogovori o medsebojni izmenjavi se vršijo vrednostno.

4. Medsebojno koriščenje (izmenjava) med bodočima DO se vrši po letnih dogovorih med obema panogama. Enako velja za koriščenje kuhinje v Filip Jakovu in izvenzonsko koriščenje apartmajev v Filip Jakovu II, ki so last lesarjev.

Stanovanjski fond — fizično in vrednostno se dodeli tisti novonastali delovni organizaciji, v kateri bo stanovalac zaposlen, po enakem ključu se prenesejo na to DO — panogo stanovanjski krediti tako, da delavec odplačuje stanovanjske obveznosti svoji delovni organizaciji.

Predmet delitve so stanovanja, ki so bila kupljena po letu 1974 oz. po združitvi. Teh stanovanj je 32 s skupno površino 1841,25 m². Od skupnega števila zasedajo zaposleni v panogi gozdarstva 10 stanovanj ali 657,70 m², 22 stanovanj ali 1183,55 m² je lesarskih.

Sklad skupne porabe in rezervni sklad se razdeli v razmerju razporeditve delavcev za posamezno delovno skupnost.

VI. področje:

»Delitev poslovnih prostorov s pripadajočim zemljiščem«

Delili smo skupne prostore na lokaciji treh stavb »Lesne« v Slovenjem Gradcu.

Upoštevali smo naslednje kriterije:

— delitev površin, predvidenih glede na število razporejenih delavcev v gozdarsko in lesarsko dejavnost,

— stavba I (bivši LIP) naj v bodoče pripada v celoti lesni industriji — 755,8 m²

— stavba II (bivši GG) naj pripada gozdarski dejavnosti — 516,1 m²

— stavba III (Blagovni promet) se deli — 949 m².

Osnovni nakup te stavbe III. je bil izvršen z združenimi sredstvi TO obeh panog, kakor tudi prva večja adaptacija, nadstropje II. za IB pa je bilo knjižno zgrajeno z deleži obeh panog.

Skupna kvadratura vseh treh stavb za delitev je 2220,9 m². Tako je delitev prostorov predlagana v razmerju razporeditve delavcev — na vsakega odpade cca 7,7 m².

Torej pripada od skupnih prostorov

— na gozdarstvo 768,4 m²

— na lesarstvo 1.452,5 m²

Končni predlog komisije je:

Stavba I. z zemljiščem pripada: lesarstvu

Stavba II. z zemljiščem pripada: gozdarstvu

Stavba III. se deli:

pritličje gozdarstvu

I. in II. nadstropje lesarstvu.

Poslovodni odbor se je soglasno dogovoril za konsenz, da se stavba III. — Blagovni promet lastniško ne deli, ostane lesarstvu, gozdarstvo pa prostore pritličja koristi, dokler jih potrebuje.

Osnovna pisarniška oprema naj ostane v sedanjih prostorih, prenašajo se ob selitvi delavcev le specifična oprema, pisalni stroji in inventar, osebne zadolžitve.

Premoženje smo torej v predlogu razdelili, potrebno je vse to še fizično storiti čimprej.

Namesto zaključka se bom poslužila pred kratkim napisane iskricice v »Delu« Jeremiasa Gotthelpha »Kdor želi vsem ustreči, je nor ali pa bo nor postal«.

Predsednica komisije:
Angelca Vrbnjak, oec.

DUŠAN LESKOVEC — NAŠ DELEGAT SKUPŠČINE SRS

Obilo pomembnih dogodkov se je zgodilo v letošnjem letu. Mirno pa lahko trdimo, da je bil najpomembnejši med njimi za nas Slovence sprejem amandmajev k Ustavi SRS. Ta dogodek je aktivno spremljal tudi naš sodelavec Dušan LESKOVEC, vodja revirjev za območje Mislinja pri TOK Slovenj Gradec.

Dušan Leskovec je že četrto leto delegat v Zboru združenega dela Republiške skupščine. O tem, kako je tekla 44. seja Zbora združenega dela 27. septembra letos nam je povedal:

»Za to sejo je bilo predlaganih 38 točk dnevnega reda. Najbolj atraktivna je bila 2. točka, kjer smo obravnavali predlog amandmajev k Ustavi SRS in predlog ustavnega zakona za izvedbo amandmajev k Ustavi Slovenije.

Delegacija občine Slovenj Gradec je imela navodila za glasovanje o amandmajih. Kljub temu sem imel pred odhodom v Ljubljano nek občutek negotovosti, saj sem celo noč spremljal dogajanja na seji CK ZKJ v Beogradu. Ni mi bilo vseeno, kaj se bo zgodilo. Bil sem trdno odločen, da ne glede na sklepe CKJ glasujem za to, za kar smo se odločili v bazi.

Na poti v Ljubljano nisem mogel več slediti poročilom. O zaključkih seje CK ZKJ sem bil seznanjen šele ob prihodu v Ljubljano.

Odločenost o pravilnosti naših stališč so v meni še utrdili »zeleni«, ko so nas, delegate, sprejeli pred Skupščino ter nam delili jabolka, rože in Dnevnik.

V gradivu, ki sem ga prejel za sejo, je bila tudi ocena Zveznega zbora Skupščine Jugoslavije, ki je predlagal odlog sprejema amandmajev, za katere je smatral, da so v nasprotju z Zvezno ustavo. Dvom, da bi se lahko zgodilo ta dan kaj nepredvidenega, je popolnoma izginil, ko je predsednik dal na glasovanje dnevni red. Ko smo dnevni red potrdili, sem bil že prepričan, da bomo potrdili tudi amandmaje. Med potekom seje smo pričakovali tudi poslanca iz Beograda, ki bi prinesel stališča seje CK ZKJ.

Napetost je minila, ko se je začelo zasedanje vseh treh zborov in ko je uvodničar Miran Potrč, tokrat v vlogi predsednika komisije Skupščine SRS za ustavna vprašanja povedal nekaj uvodnih besed o amandmajih, Dušan Šinigoj, predsednik IS Skupščine SRS pa je podal ekspoze. V tem času je v dvorano prišel tudi predsednik predsedstva dr. Janez Drnovšek, ki je predčasno končal obisk v ZDA. Ta obisk je nam delegatom ponovno vtil zaupanje v mnenje, ki smo ga morali izglasovati. Tovariš Drnovšek je poslušal poročilo predsednika skupščine, nato pa je odšel.

Po tem so potekale ločene razprave po posameznih zborih. Delegati nismo imeli bistvenih pripomb. Zbor je amandmaje in ustavni zakon z glasovanjem potrdil. Ponovno so zasedali vsi trije zbori. Zanimivo, da na seji skupščine ni bilo nobene razprave o zasedanju CK ZKJ v Beogradu. V dvorano je prišel tudi tovariš Kučan, ki se je vrnil iz Beograda.

Predsednik Skupščine je dal na glasovanje amandmaje in ustavni zakon. Delegati vseh treh zborov smo jih še enkrat z dvigom rok

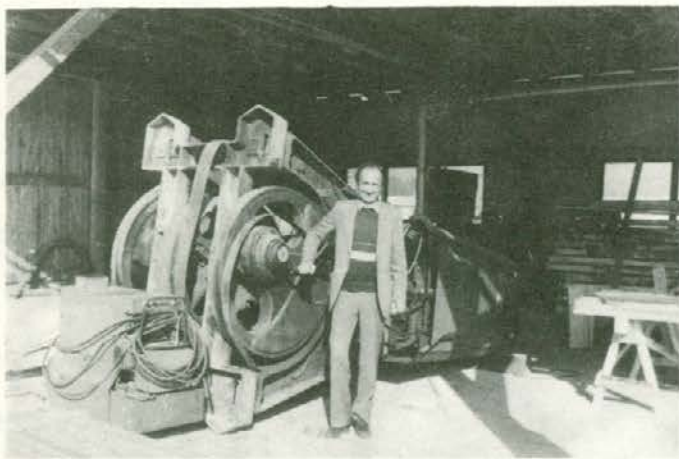

sprejeli, enoglasno. Temu dogodku je sledil buren aplavz. Delegati smo spontano začeli peti Zdravljico. Bilo je enkratno vzdušje, ki je trajalo nekaj minut. S temi dejanji smo potrdili zaupanje ljudem, ki so amandmaje pripravili in tudi in predvsem zaupanje slovenskemu političnemu vodstvu, ki je bilo enotnega mnenja, da amandmaji nikomur ne morejo škoditi, najmanj Jugoslaviji in da so pravzaprav edini izhod iz krize, nujno potrebni za napredek našega naroda in za korak k Evropi 92.

Po uradnem zaključku smo delegati vseh treh zborov skupaj z političnim vodstvom Slovenije nazdravili sprejemu amandmajev in ustavnega zakona.«

Razgovor vodila

Ida ROBNIK

Direktor tozda Žaga Vuhred Otokar Aplinc poleg polnojarmanika

Temelji za objekt, kjer bo postavljen polnojarmanik

POLNOJARMENIK TUDI NA VUHREŠKI ŽAGALNICI

Večletne probleme zimskega razreza hlodovine na žagi Vuhred bodo rešili v začetku prihodnjega leta s postavitvijo polnojarmanika poleg tračne žage.

Žaga Vuhred reže hlodovino s tračno žago od leta 1979 dalje. Z obstoječo tehnologijo v zimskem času (tri do štiri mesece letno) ne more kvalitetno razrezati hlodovine. Slaba stran te tehnologije je tudi ta, da lahko reže hlodovino samo do 6 m dolžine. Primerna pa je za razrez debelejših hlodovine, ki pa je na našem območju zelo malo. Ima pa tudi dobre lastnosti: hlodovine ni potrebno pred razrezom sortirati niti po kvaliteti, niti po debelini, ima pa tudi zelo dober

izkoristek. Z novo investicijo bodo na žagi Vuhred odpravili vse te pomanjkljivosti. Kupili so rabljen polnojarmanik, ki je zelo dobro ohranjen. Z njim bodo vršili tudi namenski razrez (prizma trami)...

Direktor TOZD zagotavlja, da imajo investicijo tudi finačno pokrito. Del denarja so dobili s prodajo stare lokacije v Vuhredu, koristijo tudi nepovratna sredstva za nerazvite, sami pa v ta namen združujejo sredstva iz amortizacije. Na žagi Vuhred je sedaj zaposlenih 57 ljudi. S končano investicijo jih bo dovolj 45 in bodo delali v eni sami izmeni ter razrezali enake količine. To pa bo vplivalo

na večji dohodek na zaposlenega. V Vuhredu se tudi ne bojijo, da ne bi imeli hlodovine, saj je sedaj ravno zato, ker zimski razrez hlodovine ni bil mogoč, leta odtekala drugam.

Nova investicija je že v teku. Predvidevajo, da bodo vsa dela končana do konca januarja. Gradbena dela bo vršilo Gradbeno podjetje Radlje, notranjo opremo pa TOM iz Mežice. To pomeni, da sedaj ne bo potrebno graditi nobene infrastrukture, kar bo zelo pocenilo investicijo.

Ida ROBNIK
po razgovoru z direktorjem TOZD

NOVA OPREMA POD DRUŽBENIM VARSTVOM

Družbeno-politične organizacije in samoupravni organi tozda Nova oprema so na skupnem sestanku dne 27. oktobra obravnavali težko stanje v tozdu in ugotovili, da so na podlagi 4. točke 604. člena Zakona o združenem delu podani razlogi za uvedbo ukrepa družbenega varstva. Sklep o uvedbi začasnih ukrepov družbenega varstva samoupravnih pravic in družbene lastnine v Novi opremi je sprejela Skupščina občine Slovenj Gradec na svoji seji 31. oktobra.

Nova oprema se že nekaj let srečuje s težavami v poslovanju. V letu 1985 je svoje poslovanje zaključila s precejšnjo izgubo. Takrat je bil izdelan sanacijski program, ki je predvidel ohranitev obstoječega proizvodnega programa, povečanje proizvodnje in produktivnosti in ukinitve vseh nerentabilnih proizvodov. Z izvajanjem ukrepov sanacijskega programa se je poslovanje izboljšalo tako, da je temeljna organizacija poslovala brez izgub, poslovanje pa ni bilo nikoli trajno akumulativno. Vzroki za to so bili, da je temeljna organizacija vedno poslovala s tujimi sredstvi. Nova oprema je tudi vedno več svojih izdelkov plasirala v izvoz in tako sedaj predstavlja izvoz že 50 % proizvodnje oz. 1/3 celotnega izvoza Lesne. Zaradi nerealnega tečaja dinarja in visoke inflacije pa postaja izvoz čedalje manj zanimiv. Na slabše rezultate, predvsem na manjšo produktivnost pa vpliva tudi zastarela tehnologija in neprimerni objekti za proizvodnjo.

V letošnjem letu je presenetil že rezultat ob prvem četrtletju, ko so v tozdu izpolnili vse obveznosti, rezultat pa je bil slab. Proti polletju in proti koncu letošnjega leta se je poslovni rezultat še poslabšal. To sovпада z izredno hitrim porastom obrestnih mer, dvigom cen in izgubo denarja skozi dolge plačilne roke. (105 dni), ki veljajo v pohišveni industriji. Dolgi plačilni roki pa ob visoki obrestni meri (28 %) predstavljajo le 42 % realnega denarja. Izguba je tako ob polletju že 3,1 milijarde din.

V drugem polletju je inflacija še hitreje naraščala, ukinjena je bila prodaja na čeki in prepovedano brezobrestno kreditiranje. Kljub manjši proizvodnji in kolektivnemu dopustu so zaloge naraščale in so bile konec meseca septembra že 1000 sedežnih garnitur in 12.000 kos. vzmetnic. Prodaja je naglo upadala in ni več zagotavljala zadostnega pretoka denarja. Potreba po kreditu in denarju je bila vedno večja in je ob koncu oktobra znašala 6 milijonov DEM.

Ob koncu 9. mesece letošnjega leta je izguba že 22 milijard din, kar je komaj nekaj manj, kot polovica poslovnega sklada tozda.

V izogib nadaljnjemu slabšanju rezultata so v tozdu sprejeli pobudo za uvedbo družbenega varstva. Sklep o tem je sprejela Skupščina občine Slovenj Gradec in bo veljala do 25. decembra.

Po tem sklepu je imenovan začasni individualni poslovodni organ Jože KRENKER, direktor TOZD KO-SI Tovarne usnja Slovenj Gradec, ki je prevzel vsa pooblastila za imenova-

nje delavcev s posebnimi pooblastili. Te lahko imenuje iz vrst delavcev Lesne in Tovarne usnja. Direktorju tozda in vsem ostalim delavcem s posebnimi pooblastili prenehajo funkcije in odgovornosti.

Funkcije prenehajo tudi disciplinski komisiji in izvršilnemu organu, ki je pristojen za področje delovnih razmerij, začasno pa so omejene pravice delavskega sveta na področju delovnih razmerij, odločanju o disciplinski odgovornosti na prvi in drugi stopnji, odločanju o odškodninski odgovornosti, odločanju o zahtevah za varstvo pravic, o vrednotenju del in nalog, o razvidu del in nalog ter delitvi in razporejanju dohodka, čistega dohodka in sredstev za osebne dohodke in skupno porabo. Omejene so tudi pravice delavskega sveta na področju oblikovanja poslovne politike ter ukrepov za njeno izvajanje.

Začasni individualni poslovodni organ mora zagotoviti: — nemoteno tekoče poslovanje in odpraviti vse ugotovljene slabosti v poslovanju in s celovitimi ukrepi zagotoviti njegovo racionalnost in rentabilnost,

- takoj pripraviti oceno obstoječega stanja po posameznih funkcijah TOZD,
- pripraviti program ukrepov za odpravo motenj v poslovanju (uskladiti obseg proizvodnje glede na tržne razmere, zagotoviti odprodajo zalog in izterjavo zapadlih terjatev),
- proučiti organiziranost — strokovnost in učinkovitost delavcev, še posebej delavcev, ki so do uvedbe ukrepov opravljali dela in naloge s posebnimi pooblastili,
- pripraviti novo organiziransot v skladu z Zakonom o podjetjih in okviru sprememb organiziranosti Lesne,
- pripraviti ustrezno organizacijo dela in proučiti možnost razporeditve viška delovne sile v druge tozde Lesne in izven Lesne,
- pripraviti predlog kadrovske spremembe in program nadaljnjega razvoja Nove opreme,
- izvesti postopek imenovanja poslovodnega organa in delavcev s posebnimi pooblastili.

Poleg pravic in obveznosti iz delovnih področij individualnega poslovodnega organa, ki jih ima po zakonu in samoupravnih splošnih aktih, mu nalaga skupščina še odočanje o zadevah, za katere je začasno omejila pravice odločanja delavcev v delavskem svetu in njegovih izvršilnih organih. Začasni individualni poslovodni organ je dolžan poročati Izvršnemu svetu občinske skupščine o svojih ugotovitvah, rezultatih, težavah.

V teh, že tako težkih časih bo moralo začasno več kot polovica zaposlenih ostati doma in čakati, da bo za njih spet delo. V tem času bodo prejemali le 60 % osebnega dohodka.

Delavci v Novi opremi so ogorčeni in pričakujejo, da bo uveden tudi postopek ugotavljanja odgovornosti za nastalo situacijo.

iz gradiv za sprejem sklepa
o uvedbi družbenega varstva
I. Robnik

»ŽIVETI BOLJE — OBLIKUJEMO ZA VAS«

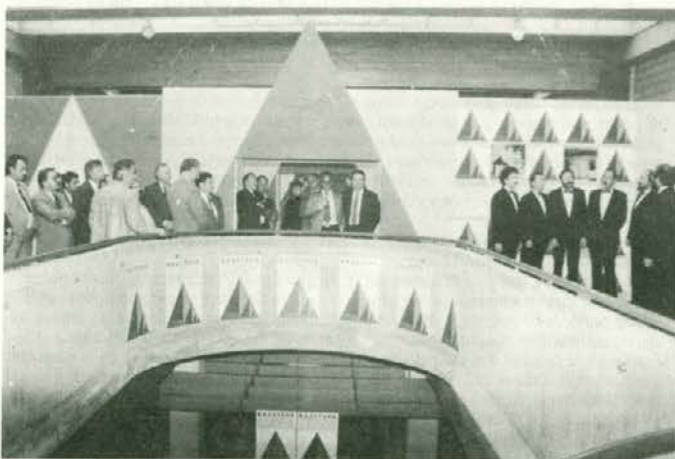
Razstava izdelkov

Pod nazivom »ŽIVETI BOLJE — OBLIKUJEMO ZA VAS«, smo v času od 17. do 26. oktobra 1989 pripravili že tradicionalno razstavo stavbnega in oblaženega pohištva Lesne. Tokrat smo naše izdelke razstavili na večjem razstavnem prostoru in na nekoliko drugačen način kot prejšnja leta, kajti nekateri med njimi so kvalitativno in oblikovno res dovršeni, zato smo menili, da potrebujejo nekoliko višji nivo predstavitve.

Razstavo je idejno in oblikovno zastavila tov. Marlena HUMEK-PEHANI iz umetniške delavnice IDEA Maribor, organizacijo in postavitev pa so izvedle strokovne službe Lesne.

Uvodne besede je spregovoril predsednik poslovnega odbora Lesne Mitja Horvat.

Prvi so si razstavo ogledali direktorji tozgov Lesne ter gostje, predstavniki družbenopolitičnih organizacij občine Slovenj Gradec in drugi vodilni delavci Lesne.

Razstavo si je ogledal tudi predsednik predsedstva SRS Janez Stanovnik.

S predstavitvijo proizvodov, ki so jo skoraj vsi obiskovalci ocenili kot vrhunsko, smo želeli zbrati tudi določena mnenja in pripombe, ki naj bi pripomogle k boljšemu prilagajanju naših proizvodov potrebam trga.

Razstava je bila dopoldne odprta za poslovne partnerje, v popoldanskem času pa za ostale obiskovalce. Z obiskom smo zadovoljni, saj je razstavo obiskalo preko 100 trgovskih, gradbenih projektantskih podjetij, pa tudi veliko število prebivalcev naše bližnje in širše okolice.

S poslovnimi partnerji smo sklenili precej dogovorov o nakupu naših izdelkov do konca letošnjega leta, pogovarjali pa smo se tudi o pogojih prodaje za naslednje leto. V popoldanskem času smo vršili tudi prodajo naših izdelkov pod ugodnimi pogoji. Obiskovalci so predstavljeni program dobro sprejeli, predvsem so pozdravili program vrat, HOBY program iz TSP Radlje-Podvelka, sedežne garniture COMO in LARA, omaro UNIVERZAL, določeno pozornost pa je vzbudila tudi razstavljena postelja.

Na razstavo smo povabili vse vodilne delavce Koroške regije, ogledal pa si jo je tudi predsednik predsedstva Slovenije tov. Janez STANOVNIK.

Silva LEDINEK

Na Žagi Vuhred že poslujejo po tržnih zakonitostih. Les, ki ga vidite, so uvozili iz Bosne. Zagotavljajo, da je cena kljub stroškom prevoza enaka, kot je cena hlodovine iz našega območja. Tudi kvaliteta je dobra.

Delavski svet je sprejel

Delavski svet Lesne je na 8. seji v mesecu septembru med drugim sprejel tudi sklep, da podpira predlog poslovodnega odbora o kadrovske spremembah. Po tem predlogu bo dosednji direktor tovarne pohištva Pameče Janko Stanonik prevzel mesto direktorja sektorja lastne prodajalne in prodajnega inženiringa. Bogo RUS, sedaj pomočnik direktorja TOZD Blagovni promet, bo prevzel mesto direktorja sektorja domače prodaje, Đuri HARAMIJA pa bo še naprej direktor Blagovnega prometa s posebnimi nalogami:

— prodaja izdelkov Nove opreme, marketing, izvoz — uvoz, nabava domači ter plan in analize.

Te kadrovske spremembe pa so že del spremembe organizacije tozda Blagovni promet.

Delavski svet je bil seznanjen tudi o poteku izločitve TOZD in TOK gozdarstva iz LESNE, o delu komisije za ureditev medsebojnih pravic in obveznosti med TOZD in TOK gozdarstva in TOZD lesne industrije.

Na tej seji je bil delavski svet seznanjen o vzrokih za prekinitve dela v Novi opremi v mesecu septembru.

Delavski svet LESNE je dal soglasje za ustanovitev podjetja V.L.S. COMPUTERS. To podjetje bo registrirano kot družba z omejeno odgovornostjo. Njegova dejavnost bo informatika, sedež pa bo v Titovem Velenju. Lesnin ustanovitveni delež je 35 %, Vegrad bo vložil tudi 35 % delež, 30 % sredstev pa bodo vložili zasebniki.

Delavski svet je soglašal tudi z ustanovitvijo mešanega podjetja v ZR Nemčiji. Dejavnost podjetja bo osvajanje in obdelava tujega trga z namenom, da bo zagotovilo plasma blaga iz proizvodnje in trgovinskih dejavnosti ustanovitelj tega podjetja, kompletiranje proizvodnih programov ter prodajo letih ter razvoj tehnologije organizacije skupne proizvodnje in drugih višjih oblik mednarodnega gospodarskega sodelovanja med podjetji.

Sklep o ustanovitvi takšnega mešanega podjetja v Avstriji je delavski svet sprejel že lani oktobra. Ta sklep ni bil izvršen. Delegati so soglašali s predlogom za najetje kredita za uvoz opreme za TOZD TIP Otiški vrh.

Na 9. seji je delavski svet določil predlog Samoupravnega sporazuma o ureditvi medsebojnih razmerij ob izločitvi TOZD in TOK gozdarstva iz Lesne. Delegati so bili seznanjeni z osemmesečnimi rezultati poslovanja. Ti so v zadnjih dveh mesecih vrednostno boljši v obeh panogah dejavnosti, če pa upoštevamo 60 % inflacijo, so slabši in je rezultat skoraj enak rezultatu 30. 6. 1989.

Sprejet je bil tudi sklep, da bodo delegati delavskega sveta Lesne isti ljudje, kot so bili doslej v skupnem delavskem svetu.

Ob koncu je delegat žage Vuhred postavil vprašanje poslovodnemu odboru, ali obstaja kakšna varianta, da bo TOZD ob koncu leta brez izgube. Dobil je odgovor: »Več hlohovinek«.
Ida Robnik

Najboljši gasilci iz Nove opreme

Letos je bilo že tradicionalno gasilsko tekmovanje industrijskih gasilskih društev LESNE na tozda Žaga Vuhred. Zadnjo soboto v septembru se je v lepem sončnem vremenu zbralo 8 moških in 4 ženske ekipe. Tekmovanja se nista udeležili IGD Žaga Mislinja in IGD Žaga Vuhred.

Tekmovanje je potekalo po ustaljenih pravilih. Vse ekipe so tekmovale v mokri vaji 3 — 1 — A in vaji raznoterosti. Prijetno so presenetili gasilci iz Nove opreme, saj je moška in ženska ekipa dosegla prvo mesto.

Po tekmovanju so se poslovili od dolgoletnega predsednika štaba poveljnikov IGD Lesne Ota Čegovnika in se mu zahvalili za prizadevno delo. Funkcije predsednika štaba poveljnikov ne more več opravljati iz zdravstvenih razlogov.

I. R.

Moška in ženska desetina TP Pameče. Ženska desetina je zasedla 2. mesto, moška pa 3. mesto.

Desetar desetine Nove opreme prejema pokal.

Oto Čegovnik, stoji desno.

Naša jabolka

(nadaljevanje in konec)

Totovec ima drobne zelene plodove. Je starejša sorta. Rabijo jo bolj za mošt. Od kod ime, mi niso vedeli povedati.

Župnica je starejša sorta. Je okusno srednje debelo jabolko. Drevesno zrelost doseže septembra. Obstojnost do januarja.

Nagelj je že zelo redka vrsta, srednje debeli so plodovi, magelnikove barve in vonja, zelo prijetnega okusa. Drevesno zrelost doseže septembra.

Ovčji rivec je starejša redka sorta. Najdemo jo še v višjih legah. Drobni do srednje debeli podolgovati plodovi se proti muhi oziroma od tod tudi ime. Obstojnost srednje dolga.

Čebulnica je jabolko nižjih krajev. Srednje debeli plodovi so rumene barve, na sončni strani rdeča, zelo okusni. Drevesno zrelost doseže septembra. Obstojnost je srednja.

Loduodnski peping je srednje debelo, jeseni zeleno, na spomlad citronaste barve, zelo okusno in primerno za ozimnico. Drevesno zrelost doseže konec septembra.

Lodi je k nam prišel pozneje. Zori za beličnikom. Po obliki in okusu je podoben beličniku. Drevo je močnejše. Glede na zemljo nima posebnih zahtev. Odporen je proti mrazu in raznim boleznim. To je najzgodnejša poletna sorta, ki ima boljše lastnosti kakor beličnik.

Jonagold je osnovno rumene barve, pokrovno rdeče. Okus je odličen, primerno za sveže uporabljen in predelavo. Drevo bujno rodi redno.

Mutsu je japonska sorta. Drevo je močne rasti. Plodovi zelo debeli, koža rumena zelenkasta, včasih na sončni strani rdeča. Meso sočno, sladko kiselkasto, ni podvržen rjavjenju. Drevesno zrelost doseže v prvi polovici oktobra. V skladiščih se dobro drži in ne vene kakor delišes.

Zlati delišes so prinesli iz Virginije. Cveti srednje zgodaj. Opraševalci so jonatan, kokosova oranžna raneta. Srednje debel plod je jajčast, olup voščeno rumen, na sončni strani rdeč, nadahnen. Pecelj je dolg. Meso je fino rumeno, čvrsto in sočno. Drevesna zrelost je konec septembra. Užitno dozoreva od decembra do februarja. Lepo zlatorumena barva nastaja samo v toplih sončnih legah.

Rdeči delišes je vzgojen v ZDA, okoli leta 1895. Cveti pozno. Oprašuje ga jonatan in zlata parmena. Plod je srednje velik ali debel, enako širok, kot visok. Mušja globel je globoka. Osnovna barva je svetlo rumena, močno prekrita z živo rdečo barvo. Meso je belo rumeno, aromatično in sladko. Drevesna zrelost — konec septembra. Užitno zrelo od decembra do junija.

Priolov delišes je vzgojil Priol v Mariboru. Križal je labudski bananovec z james grievem. Cveti srednje rano, proti koncu aprila. Med cvetenjem ni občutljiv. Plod je srednje debel do debel. Koža je gladka — voščeno rumena, po vsej površini pokrita s finimi zelenimi pikami. Meso je rumenkasto belo in sočno, s fino aromo. Zgodaj rodi in redno. Zori prve dni septembra. Užitno zrelo v začetku oktobra.

Spartan je kanadska sorta. Zori proti koncu septembra. Plodovi so srednje debeli, koža je gladka, pokrovna barva je rdeča, pokriva skoraj celo površino.

Jonagold ima osnovno barvo rumeno, pokrovna je rdeča, okus odličen. Drevo je bujno. Rodi redno.

Kokosova oranža raneta je prišla iz Anglije. Cveti srednje pozno. Opraševalci: beličnik, zlata parmena in jonatan. Plod je srednje debel, osnovna barva je pepelnato zlato rumena, na sončni strani rdeča — prižasta. Pecelj kratek, na koncu nabrekel. Meso je rumenkasto — dišeče in zelo sočno. Drevesno zrelost doseže na začetku septembra. Užitno je zrela od oktobra do februarja.

Goriška sevka izvira iz Beneške Slovenije. Plod je debel, podolgovat, ovaljen. Osnovna barva je zelena, pozneje rumena, pokrovna barva je oranžna — prižasta. V dobrih sončnih legah je popolnoma rdeča. Meso je belo ali rumenkasto, pod kožo karminasto, sočno. Zori oktobra in se drži do spomladi.

Tu sem opisal naše stare vrste jabolk in nekaj novejših, ki jih danes najdemo po večjih nasadih in tudi pri vrtničarjih. Te sadike se dobijo v raznih sadjarskih drev-

nicah. Doma se danes malo bavijo s cepljenjem. Vem, da nisem našel vseh in tudi razna imena se ponavljajo.

Je pa jabolko bilo in vedno bo ostalo cenjen sad. Saj je veljalo že pravilo, da je zjutraj na tešče jabolko zlata vredno. To velja za mlade in stare.

Nekaj nasvetov uporabe jabolk v zdravstvu:

Jabolko učinkuje ugodno na prebavo in ker vsebuje fosfor, učinkuje tudi na možgane in poživlja delovanje jeter in ledvic. Jabolka krepijo želodec in je lahko prebavljivo. Jabolčno kuro priporočajo za zdravljenje putike, proti debelosti, zlati žili, zaprtju in boleznim ledvic.

Drugič pa še kaj o hruškah.

Matevž ČARF

Stražišnikovo na Pernicah

Stražišnikova družina, v sredini gospodar Jože. — Stražišnikovč — desno

Ljubezen do zemlje ne pozna ovir, pravi ljudski pregovor. Zato bi vam, dragi bralci, predstavil Stražišnikovo kmetijo, ki leži na koncu razpotegnjenega hriba sredi Pernic. Ljudsko izročilo pravi, da nosi kmetija to ime iz časov turških vpadov v naše kraje. Menda so z kresovi dajali znamenje, kadar so se bližale sovražne tolpe. V začetku tega stoletja, je menda kar dvakrat zaporedoma na tej domačiji izbruhnil ogenj. Komaj so zgradili nov hram, že je zopet zagorelo, a vztrajni in trdoživni ljudje so zopet zgradili novo poslopje. Največji problem za to domačijo je predstavljala voda, ki je klokotala kar pol kilometra nižje domačije in pri dva kilometra oddaljenem sosedu Obramu. Dovož vode je terjal dodatno velik napor za ljudi in živino.

Leta 1943 je to domačijo upepelila strela. Družini, ki je bila ta čas v travniku, ni ostalo nič drugega, kar so imeli na sebi, in živina, ki je bila na paši. Novi dom so si Stražišnikovci zgradili na zelo strmem pobočju ob grapi, polje pa obdelovali visoko pod hribom. Z vodo so imeli manj težav, nastale pa so težave s pravilom gnoja na polje pod vrh, a vendar so člani Stražišnikove družine vztrajali s takim načinom kmetovanja polnih 45 let.

Mati in hči sta že razmišljali, po stricjevi smrti, da bi kmetijo prodali in kupili kje v dolini kakšno bajto. Pojavljati so se začeli kupci, da bi kmetijo kupili po kosih. Občinski in gozdarski strokovnjaki pa so svetovali, da bi kmetijo podružbili in pogozdili.

Kaj kmalu za tem se je ta načrt začepil. Hčerka Mira, ki je ta čas študirala na ekonomski šoli, se je zaljubila v fanta Jožeta, ki je z vsem srcem ljubil tudi zemljo in kmečko življenje. Sklenila sta, da kmetije ne bosta prodala, ampak na nekdanjem pogorišču zgradila poslopje. Kar brž sta s privoljenjem matere Kristine pričela z akcijo za pridobitev

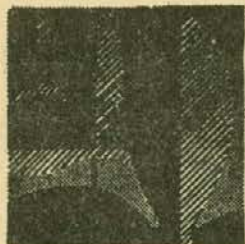
gradbene dokumentacije. Komisije, ki so prihajale na teren, so kar ostrmele nad korajžo teh dveh mladih ljudi, ki si drzneta poleg službe na tem hribu povsem na novo graditi, kjer ni bilo ne vodovoda, ne elektrike, ne ceste, pa še to so opazili, da ima samo Jože palec na levi roki, ostale štiri prste pa mu je zmečkal stroj v tovarni. Kljub temu prime za vsako delo, čeprav z večjo težavo.

Ko so pristojni spoznali, da se ne data speljati v dolino, so njima brž »zrihtali«
dokumentacijo. No potem so se Stražišnikovci z vso ihto vrgli na gradnjo in leta 1981 zgradili do gradbišča cesto, naslednje leto skoraj dva kilometra vodovoda, leta 1983 so napeljali elektriko in še isto leto jim je uspelo zgraditi hišo do druge plošče in že naslednjo pomlad je bila hiša pod streho. V naslednjih dveh letih je bil pod streho nov hlev z skednjem. In ob koncu oktobra 1987 so se že selili iz bajte v grapi v nova poslopja. Veliko jim je pomagal sorodnik Viktor in drugi, za kar so jim hvaležni.

Kljub temu, da so obdelovali površine razmetane daleč vsaksebi in jih celo v objektih ni bilo mogoče ujeti, in delno zaraščene z grmičevjem, katerega gospodar Jože pridno trebi že letos, pridelajo prve presežke mleka.

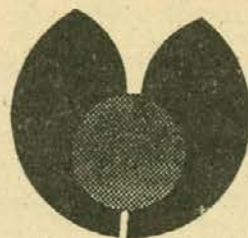
Ko bo kmetija povsem urejena bo tržnih presežkov še več. Kdor ima ljubezen do zemlje in veselje do kmečkega dela pač ne pomišlja, ali se spleča kmetovati ali ne, saj končno se vsi preživljamo od sadov zemlje. Jože pravi, da je vsako jamranje odveč. Prav Stražišnikovci bi lahko bili vzgled vsem tistim, ki slabo ravnajo z obdelovalnimi zemljišči in jih zanemarjajo. Še vedno drži pregovor: Kdor zemljo skrbno obdeluje, mu kruha ne primanjkuje. Ko bi bilo še več tako korajžnih mladih ljudi, bi ne bilo toliko praznih kmetij in krajev.

Ludvik MORI

KOROŠKA KMETIJSKA
ZADRUGA, n. sub. o
SLOVENJ GRADEC

KOROŠKA ZADRUŽNA
HRANILNO KREDITNA
SLUŽBA, n. sub. o
SLOVENJ GRADEC

PRILOGA ZA KMETIJSTVO izhaja mesečno. Prilogo izdaja KKZ Slovenj Gradec in KZ HKS Slovenj Gradec in je sestavni del Viharnika.

Ureja uredniški odbor. Glavna urednika Rok Gorenšek in Jože Krevh.

Naslov: KKZ Slovenj Gradec, Celjska cesta 7, Uredništvo priloge za kmetijstvo, telefon 842-341.

Tisk: ČGP Večer Maribor, Tržaška cesta 14, 62000 Maribor, 1989.

PRILOGA ZA KMETIJSTVO

LETO VII - STEVILKA 11

NOVEMBER 1989

POŠTINA PLAČANA

STROKOVNO DELO V KMETIJSTVU IN ŽIVILSKI INDUSTRIJI

Živilo, oziroma hrana, je vse, kar uporabljamo v predelanem ali nepredelanem stanju za prehrano ljudi. Hrana predstavlja izvor energije in drugih biološko in fiziološko potrebnih snovi za življenje človeka. Tako predstavlja proizvodnja hrane, oziroma živilska industrija, kot nadaljevanje proizvodnje hrane v kmetijstvu, osnovno gospodarsko in industrijsko panogo za fizični obstoj človeštva.

Namen vseh panog živilske industrije je, da kmetijske proizvode oplemeniti, predela, obdela in pripravi do takšne oblike, da so primerni za prehrano človeka. Prav tako je potrebno živila skladiščiti na način, da se ohranijo vse sestavine v čim bolj nespremenjeni obliki dalj časa. Kvaliteta končnega izdelka v živilski industriji je odvisna od več činiteljev, od katerih pa je najpomembnejša kvaliteta surovine. Te surovine se v večini primerov proizvajajo v kmetijstvu. Tako kvalitetna proizvodnja v kmetijstvu predstavlja kvalitetne surovine za živilsko industrijo in naprej pomeni kvalitetne končne izdelke, ki so namenjeni potrošniku. Zato je povezava med kmetijstvom in živilsko industrijo nujna in za obstoj enih in drugih življenjsko pomembna.

Standardno visoko kvalitetne proizvode dela pa lahko dobimo le z načrtnim strokovnim delom na vseh stopnjah pridelave in predelave hrane. V kmetijski proizvodnji, kot najstarejši med gospodarskimi panogami, še vedno prevladuje mnenje, da za uspešno delo ni potrebno dosti znanja in strokovnosti. Včasih zaradi velike samostojnosti in samozadostnosti kmetij res ni bilo dosti potreb po organiziranem strokovnem delu, saj je vsaka kmetija predstavljala pravzaprav obrat za proizvodnjo in predelavo hrane za lastne potrebe. Danes pa, ko se tudi v tej panogi daje vse večji poudarek specializaciji in proizvodnji za trg, je tudi

standardna končna kvaliteta proizvodov nujna. Za to pa je potrebno visoko organizirano strokovno delo, ki zahteva tako kot v vsaki dejavnosti tudi tu strokovne in izobražene kadre.

V današnji dobi razvoja elektronike, računalništva in informatike vse prevečkrat prihajamo v situacijo, da je strokovno delo v proizvodnji in predelavi hrane nepomembno, slabo vrednoteno in včasih skoraj že nečastno. Tako se velikokrat tudi tam, kjer to ni potrebno, daje v podjetjih osnovni poudarek neki abstraktni in samo sebi zadostni obdelavi podatkov, ki za fizično proizvodnjo nimajo velikega pomena. S tem se krepi in širi birokratski aparat, ki tako obstaja in deluje samo sam zase. Tudi v naši stroki je potrebna modernizacija obdelave podatkov in spremljanja proizvodnje, vendar le v povezavi s proizvodnjo in le zaradi nje, ne pa zaradi pravilnikov in zakonov, ki se pri nas spreminjajo že večkrat na mesec.

Kakorkoli že; ljudje za svoj fizični ob-

stoj in biološko preživetje rabimo energijo, ki jo dobimo v obliki hrane. Tako je bilo v preteklosti, tako je danes in tako bo v prihodnje, pa čeprav se bomo morda hranili s tabletkami, ampak tudi te bo potrebno narediti.

Kljub dolgi tradiciji, najdaljši v obstoju človeštva, pomen proizvodnje hrane in predelave živil še vedno nima mesta, ki mu pripada. Ob tem pa je to delo v zelo zahtevnih pogojih in kljub temu ponavadi še najslabše vrednoteno. Delavci v živilski industriji imamo opravka z zelo hitro pokvarljivimi surovinami in izdelki, ki so v končni fazi namenjeni za prehranjevanje nas samih in drugih ljudi. To za nas pomeni še večjo odgovornost in visoko organizirano strokovno delo.

Nekdo je rekel, da je vsa proizvodnja hrane pravzaprav samo tekma med človekom in mikroorganizmi, kdo bo hrano prej zaužil. Zaenkrat v tej tekmi zmagujemo še ljudje!?

FRANC JAVORNIK

PLANEŠKO NA GRADIŠČU

Nekdaj mogočna domačija na Planeškem leži na desnem bregu potoka Porodnice nad Jeznikom in pod novo cesto Cajnsko-Partizanski dom, n. v. 1000 m.

Kraj kjer je stala domačija Hauser, ni več viden, samo malo grmičevja in odrasel gozd. K tej kmetiji je spadala vsa planina do vrh Pohorja s Cajnarco do štal pri Turčki meji.

Gospodarji na tej domačiji so bili svobodnjaki, saj so imeli dovoljenje, da imajo gostilno. Na tem posestvu so imeli sedem koč, iz teh koč so imeli glavno delovno silo. Tiste čase je bilo tukaj gosto naseljeno, dosti teh domačij je že zdavnaj porastel gozd. Opuščeni so rudarski rovi v Kašivskem, kjer so kopali železno rudo in pod Vel. Kopo ter Črnim vrhom, kjer so kopali kremen za Glažute. Večji

del Zg. Pohorja so bili pašniki, saj so se v teh krajih največ preživljali z živinorejo. Žito, predvsem rž, so sejali po novinah, saj so s tem tudi obnavljali pašnike.

Po urbarju pa je, kot ostale okoliške domačije, spadalo Planeško pod legenjsko graščino, ki je pozneje prišla v last grofov Thurnov. Ti so še pozneje imeli v lasti planinski pas pod vrhom Pohorja od Male kope do lenišča KOŠT. IIj. Leta 1936 je prišel ta del planine v last vel. posestnika Časa v Dovžah. Hauserjeva domačija je bila v tem kraju najbogatejša. Po pripovedovanju ljudi so si hoteli pohorski roparji, ki jih tiste čase po obširnem Pohorju ni manjkalo, prilastiti del premoženja. Nekega dne, pozno zvečer, je prišla skupina štirih mož, na nosilih so imeli mrliča. Gospodarja so

Pavčkova bolnišnica na nekdanjih Planeških travnikih, foto: Matevž Čarf

lepo prosili, da bi pri njih prenočili, češ, da so utrujeni in zajela jih je noč. Mrliča pa nesejo pokopati na šmarsko pokopališče. Gospodar jih sprejme za prenočitev in jih pogosti. Nosila z mrličem postavijo v vežo pred kuhinjo in gredo k počitku. Hišna dekla pa je zvečer pripravljala trske za podkuriti. Pri jemanju drv iz glist (to sta dva trama pod stropom na katerih sušijo drva) po nerodnosti pade drvo dekli mrliču na stopalo. Od bolečine mrlič zgane s palcem na nogi. Dekla je to opazila in šla gospodarju povedat, kaj je opazila. Gospodar takoj pošlje hiapca na legensko graščino sporočiti novico. Grof takoj pošlje močno patroljo svojih biričev na konjih, tako je hitra intervencija preprečila rop. Tako so ujeli po zaslugi dekle roparsko tolpo, ki so jo že več let iskali.

Namen roparjev je bil, ko bodo domači trdno zaspali, jim bo namišljeni mrlič odprl vrata in tako bodo neopazno izropali hišo.

Vrstili so se slabi in dobri časi. Ko so po Evropi divjale hude vojne, je prišlo pri nas do slabo rodnih let, da je nastopila lakota, dosti ljudi je pomrlo od lakote, denar ni več kaj pri-
da veljal, zaradi zunanjih vojn dovoza ni bilo.

Tomaževa koča na Planeškem, julij 1955

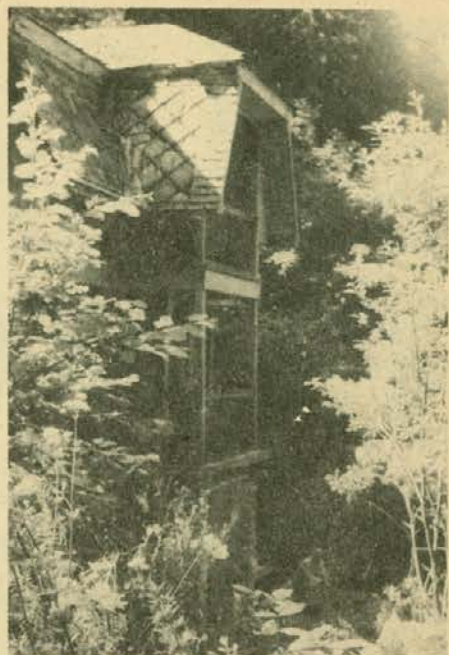
Ljudje so se podajali na daljno pot, da bi kaj dobili, pa je le redkim uspelo, več pa se jih ni nikoli vrnilo.

Za temi hudimi leti so prišle nove težave; vojna z Napoleonom, ko so Francozi prišli tudi v naše kraje. Leta 1808 so v Slovenj Gradcu kot talca ustrelili župnika pri cerkvi Sv. Duha, kjer je še danes lesen križ na ta spomin. Neka patrolja Napoleonovih vojakov je prišla tudi k Hauserju na Planeško, se opijanila in v sporu z gospodarjem ga je eden ustrelil. Po tistem času se je na tej domačiji dosti spremenilo. Zadnji zapis še najdem, ko so prevzeli 1860 leta meseca junija planeško kočjo ob Jeznikovi in Temniški meji na ime Marije ZELINGER in potomca Franca Hauserja.

Leta 1905 pa pride tudi ta posest v last Lutrov — Kacov v Šmartnem. Od tistega časa ime Hauser nisem več našel.

Domačija se je počasi opuščala, naravno in umetno so pogozdovali, kot je danes. Kaci so si tam, kjer je bila prej kočja, postavili lično počitniško hišo, ki še danes stoji. Nekaj korakov nižje pa si je Kacov holcer, Korošec Tomaž postavil leseno kočjo in v njej živel z družino. Tako je prišlo obdobje do druge svetovne vojne 1941. Kmalu po letu 1941 je ta planina začela ponovno oživljati. Kot sta mi pravila Tomaž in Fišer, so nekega večera potrkali na vrata naši prvi borci. Ti obiski so bili vedno gostejši. Tako tudi pri Jezniku in Temnikarju ter ostalih. Tako so se med temi ljudmi čutili varne, da so si kraj izbrali za bolnišnico. Tako so postavili na bivših Hauserjevih njivah dve bolnici — kateri sta danes obnovljeni, ena pod Kopo, dve v Temnikarjevem in v Jeznikovem skledišču. Vodja teh bolnišnic je bil pokojni zdravnik Pavček, ki je bil v kraju precej priljubljen.

Ljudje v okolici so te bolnišnice tako zvesto varovali in zanje skrbeli, da v bližini ni bilo nobenih občutnejših hajk ali izdajalstev. Tomaž Korošec pa je bil po osvoboditvi užaljen, ker ga po vojni niso več obiskovali. Ostal je še naprej v stari lesenjači (glej sliko) in delal v gozdu s sinom, dokler da ga niso moči zapustile.

Kacova ali Cajnska vila, danes že vsa v grmcvu, foto: M. Čarf

Kadar pa je prišel v Slovenj Gradec po svojo skromno plačo je popil kak kozarček, da je laže potožil na glas, da sedaj ga več nihče ne pozna, postali so gospodje on pa je revež še naprej.

Vsa ta planina je prišla leta 1946 v last SLP. Tomaževa kočja ni več niti temeljev. Stoji pa še Cajnska — Kacova vila, ki jo je odkupil ing. Franc Kosak.

Novo v tem kraju je le gozdna cesta iz Legna na Kaštivnik in Partizanko. Ogledate si lahko tudi obnovljeni bolnišnici pod cesto ca 220 m od Canjske vile naprej.

Matevž ČARF

PRIPUŠČANJE KOBIL

Motorizacija močno izpodrinja konja kot delovno žival. Še vedno obstaja kategorija rejcev — ljubiteljev konj, ki vztrajajo pri rejli ter plemenite živali. Poleg zadovoljstva, ki ga rejci čutijo ob delu s konji, vidijo tudi ekonomski interes v prireji žrebet. Ta nova usmeritev ima za posledico zamenjavo konjev — kastratov z žrebnimi kobilami. Kljub velikemu padcu skupnega števila konj ni opaznega zmanjšanja števila letno pripuščenih kobil. V letu 1988 je bilo v SR Sloveniji pripuščenih skupaj 4861 kobil, od tega v celjski regiji 890.

Razmnoževanje konj sloni, z razliko od drugih živalskih vrst, še vedno na naravnem pripustu. Umetno osemenjevanje je še vedno v fazi raziskav. Družbeno politična skupnost in strokovne službe so zato dolžne skrbeti za zadostno število kvalitetnih žrebcev. Smatra se, da en plemenjak lahko v pripustni sezoni od 15. februarja do 1. avgusta oplodi 35 kobil.

Ekonomika reje je odvisna predvsem od uspešne oplodnje in vzreje žrebet. Tu često nastopajo problemi, ki so posledica slabih plemenskih kobil (dednost), napačnega načina reje (način reje in prehrane), nepoznavanje spolnega ciklusa kobil in občasno površnosti rejca.

Kobile se po anatomskih in fizioloških last-

nostih rodil v mnogočem razlikujejo od drugih živalskih vrst. Za njih pravimo, da so sezonsko poliestrične, kar pomeni, da se gonijo le del leta v pravih tritedenskih presledkih. Ta ugotovitev velja za pretežni del kobil. Manjše število kobil, ki so v vzornih rejah in na primer ni prehrani, se goni tudi izven spomladanskega časa, ko so najugodnejši pogoji za oplodnjo in vzrejo žrebet. Konjerejci imajo težave pri doseganju 70 % oplodnje zaradi objektivnih težav odkrivanja pojatve in trajanja pojatve (4 do 9 dni). Podobno kot se pojavlja težava pri odkrivanju tihih pojatve krav v intenzivnih rejah, so individualne razlike tudi pri žrebnih kobilah. Izostreno oko rejca odkrije zunanje znake pojatve po pogostem scanju, »bliskanju« z otečenimi sramnicami, pogostem dviganju repa, grebenju s prednjimi nogami, ščipanju vihra drugim konjem in pogostejšim rezgetanjem. Opisani znaki niso prisotni pri vseh kobilah in često pojatve mine brez sprememb v obnašanju. V takih primerih se rejcem priporoča testiranje kobil pri žrebcih v štiridnevnih presledkih. To nam omogoča, da bomo vsaj najkasneje pri četrti kontroli odkrili pojatve. Za tako akcijo je najprimernejši mesec april, maj in junij, ko so pojatve praviloma najkrajše in najpravilnejše. Ko žrebec v pojatvi opravi prvi zaskok, kobilo praviloma vodimo k žrebcu vsaka dva dni do prvega odklanjanja

Izlet na Roglo

Tako kot vsa leta nazaj smo tudi letos za kmetice-zadružnice organizirali izlet. Tokrat smo se odločile za Roglo. Za izlet se je prijavilo 46 kmečkih žena in deklet in v ponedeljek, dne 25. septembra 1989 smo krenile na pot. Naš cilj je bila Rogla, kjer naj bi imele družabno popoldne s piknikom, med potjo pa bi si še ogledale Zreče in turistično kmetijo v vasi Skomarje.

žrebca. Konjerejci lahko tu grešijo s tem, da prenehajo voditi kobile v pojatvi. Znano je, da jajčece dozori koncem pojatve in je le takrat možna oplodnja. Seme žrebca živi v rodilih kobile le do 48 ur in je oplodnja možna le do 12 ur po sprostitvi jajčne celice. Torej zaradi premajhne vztrajnosti rejca pride do pregonitve kobile in posledično tudi preobrenitve žrebcev (prazni zaskoki). Rejcu je po pravilno opravljenih zaskokih smotrno voditi kobilu na kontrolo pregonitve. Ker traja od začetka prve do naslednje pojatve največkrat 21 dni, se kobilu vodi na kontrolo do trinajst do šestnajst dni po zadnjem zaskoku.

Rejci običajno brez večjih težav pripuščajo žrebne kobile deveti dan po žrebitvi. Kljub večji smrtonosti plodov ob takem načinu pripuščanja, se ta v strokovnih krogih še vedno priporoča. Tako je potrebno voditi le kobile, ki po porodu ne kažejo nepravilnosti na rodilih: zastoj posteljice, izločanje nepravilnega izcedka ipd. Strokovne službe se zavedajo pomena znanja, zato se praviloma vsako leto organizira strokovni seminar za žrebčarje. Konjerejem svetujemo, da upoštevajo navodila žrebčarjev o vršenju pripustov in v primeru potrebe vodijo kobile na preglede k veterinarjem. Pri kobilah »jalovkah«, kjer nam ne uspe oploditev v spomladanskem času, bomo pozneje le izjemoma uspeli. Zato vsem lastnikom takih kobil svetujemo, da jim v tem času posvetijo dovolj časa in po potrebi omogočijo veterinarski poseg. Sestavni del ukrepov za doseg reproduktivnega cilja so tudi preglede na brejost, ki jih veterinarski strokovnjaki vršijo po desetem tednu brejosti.

Edi Staroveški

Tistega jutra je vreme lepo kazalo in kar nekaj dobro volje smo ob 7 uri krenile z avtobusom iz Prevalj. Pot nas je vodila čez Sele, Slovenij Gradec do Zgornjega Dolca, kjer smo se odcepili z glavne ceste in vožnjo nadaljevali po makadamski, strmi in ovinkasti cesti do Zreč. Ves čas nas je zabaval muzikant, Čekonov Pepi, s harmoniko, tako da je bilo kar veselo. V Zrečah nas je pozdravila turistična vodička tov. Tatjana. Seznanila nas je z značilnostmi Zg. Dravinjske doline, katere center so Zreče, ki trenutno veljajo za najmanjše mesto v Jugoslaviji. Potem smo se peljali do vasi Skomarje, ki leži na n.v. 940 m. Tu je pokrajina podobna naši. Kmetije so strme, v obliki celkov in glavna proizvodnja je živinoreja. Na turistični kmetiji MEDVED so nas prijazno sprejeli in razkazali prostore za turiste. Navdušene smo bile nad sobami, ki so bile skromno, a zelo okusno urejene, čisto v kmečkem stilu. Zanimiva je bila tudi vaška cerkev, ki so jo za nas odprli, da smo si jo ogledale.

Ker so se nam začeli oglašati želodci, smo kar na dvorišču pomalicali, Pepi je zaigral nekaj poskočnih, potem pa smo nadaljevali pot proti Rogli. Na Roglo vodi 17 km dolga asfaltna cesta, ki so jo ravno takrat popravljali. Po krajših zastojih smo se srečno pripeljale do cilja, kjer nas je najprej presenetila gosta megla, kar je nekoliko poslabšalo razpoloženje. Vendar samo za kratek čas. Kmalu je zagorelo, se pokadilo z roštilja in obnem zažigalo po pečenih kotlehtih, hrenovkah in perutnicah,

za kar sta poskrbela Milena in Iztok. Jedi z žara so bile čudovite, kmetice so z apetitom pospravljale svoje porcije, ki so jim bile v najkrajšem času servirane. Zraven so se pridno zalivale z vinom in pivom, tudi zato, da se malo zagrejejo. Tudi meglu smo pregnale in ob glasbi, petju in razgovoru je čas kar mineval. Nekatere so se sprehodile po travnatih planotah Rogle do razglednega stolpa, druge so si privoščile kavico v hotelu Planja. Tudi odbojko smo igrale in se ob igri do solz nasmejale.

Kmalu je začel padati mrak. Na našo željo nam je osebje hotela Planja razkazalo ta veliki objekt, kjer je poleg 115 sob in 250 ležišč še restavracija, aperitiv bar, kavarna-slaščičarna, bazen, savna, disco soba s kaminom, tenis igrišče, odbojgarsko igrišče, medic center. Povedali so nam, da pomeni Rogla s svojo floro in fauno ter prostranimi gozdovi in programirano rekreacijo najboljše okolje za krepitev telesnih zmogljivosti tako za športnike, rehabilitacijo in postrehabilitacijo.

Čas nas je preganjal in po isti poti smo se vračale proti domu. Za zaključek smo še posedele pri Dulerju na Selah. Pepi je zaigral tako, da nas je kar odneslo na plesišče. Pa naj še kdo reče, da smo ženske izgubljene brez »močnejšega« spola.

Izlet je uspel. Hvala vsem, ki ste k temu kakorkoli prispevali.

Mentor aktiva
kmečkih žena:
Malči Ceklin

LAUTERJEVA KMETIJA V JAZBINI

Jugovzhodno od Žerjava leži razloženo naselje Jazbina. Sprva je objemalo vso dolino istoimenskega potoka in Obrov vrh, leta 1931 pa se je izločil njegov spodnji del, ki je prešel v novo osnovano naselje Žerjav. Sedanja Jazbina sega v pobočje Pogorevca (1173 m), Uršlje gore (1698 m) in Obrovega vrha (1116 m). Območje krasijo obširni smrekovi in borovi gozdovi, ki so bili nekaj pretežno last grofov Thurnov, sicer pa je tudi dosti travnikov in pašnikov, predvsem v višjih prisojnih legah, kjer so raztresene samotne kmetije, ki se pretežno bavijo z živinorejo. Po dolini Jazbine je speljana makadamska cesta, ki pelje tudi mimo kmetije »LAUTER« prav pod vzhodje Uršlje gore.

Na strnjenem dvorišču pozdravi prišleca črna psička Mura, takoj za tem pa prijazen gospodar in gospodinja: to sta Plesnikov Kristi in Marija, ki na kmetiji gospodarita že od leta 1966.

V »ta starem« hlevu prevladuje 8 kom pitancev, 6 krav sivk in 5 mladih bikcev, ki se pred zimo pripravljajo na selitev v nov, prostoren in urejen goveji hlev.

Leta 1987, ko sta Kristi in Marija dobila posestev čisto v svoje roke, sta sprevidela, da je hlev v zelo slabem stanju, da vsa popravila več ne pomagajo in je material dotrajan, zato sta se odločila za gradnjo novega hleva. Govejo živino, ki je glavni vir dohodka na kmetiji, je potrebno spraviti pod dobro streho. In ko je padla odločitev, so takoj začeli z delom. S pomočjo sredstev občinskega SIS-a za pospeševanje kmetijstva so nakupili nekaj potrebnega materiala in že pred zimo so nosilne zidove pokrili s ploščo. Po pridobitvi nepovratnih sredstev iz rep. SIS za pospeševanje kmetijstva v naslednjem letu so nadaljevali z vztrajnim delom in kljub vsem težavam, ki so se pojavljale, je bil konec leta hlev že pod

streho. Vsak dinar so zamenjali v material, si privoščili le najnujnejše, kar so potrebovali, saj je kmetija brez lesa in je bilo potrebno tudi tega kupiti. Danes pa je hlev v glavnem končan, vsa manjša opravila, ki bodo potrebna do vselitve pa bo gospodar opravil kar sam.

Kristi in Marija ponosno zreta na nov hlev, kjer bo prostora za 20 kom goveje živine in obnem pravita, da pač »brez zadružne in gozdne« pomoči ne bi šlo, kakor tudi ne brez odrekovanja in vztrajnega dela vseh domačin; Zalke, Anice, Kristija, Marjana, sorodnikov, sosedov in ostalih.

Na kmetiji, ki leži na nadmorski višini 1010 m in ima komaj 6 ha lastnih kmetijskih površin, pač ni lahko, pravita oba. Sicer obdelujejo še 9 ha travnikov in pašnikov, ki so jih vzeli v najem od TZO »Ledina« Slovenj Gradec, vendar pogodba velja le do leta 1992 in že zdaj sta v skrbeh, če bi te površine morala oddati. Tla so plitva, teren strm, dosti površin morajo ročno pokositi, a kljub vsem težavam so površine intenzivno izkoriščene. Kristi pravi: »Strmina je že, strmina a da bi nam vsaj vse ostalo, da bomo pridelali dovolj krme, pa bo že šlo.«

Kmetija je oddaljena od Žerjava dobrih 10 km. Marija pravi, da danes ni več problemov, kako priti do bližnjega centra, saj je cesta urejena in vzdrževana tudi pozimi. Z grenkim priokusom pa se spominja, ko je bilo potrebno vsako reč »na pluknu« prinesiti do hiše in to po poteh s koreninjskimi ovirami. Kljub vsemu je 22 let hodila enkrat tedensko v Žerjav in stalnim strankam nosila vedno svežo skuto, maslo in sir v hlebčkih. Letošnje leto pa je s tem prenehala, saj je pri hiši za gospodinjstvo vedno dovolj dela, poleg tega je potrebno poskrbeti tudi za vse, ki priskočijo na pomoč pri urejanju hleva. Dostikrat je pripravila-

la stvari tudi do polnoči, zjutraj pa ni bilo milosti in v hlevu je bilo potrebno »porihtati« pa naj je bila noč prespana ali ne. Eden vzrokov, da je gospodinja odpovedala strankam, je tudi ta, da so uredili cesto do Zg. Razborja in že v pičlih 20 minutah Kristi pripelje mleko od doma do najbližje zbiralnice, sicer pa se je postopoma zmanjševalo tudi število strank (cene se spreminjajo iz dneva v dan, potrošnik je začel reducirati nakup blaga ...) in danes, ko se Marija spominja teh dni, pravi, da pogreša družbo in klepet z ženskami, ki so jo sprejele za svojo in med katerimi je bila »čisto domača«. Še vedno pa se ukvarja s svinjami, letno proda okrog 60 pujskov, vendar pravi, da letošnje leto ni naklonjeno, saj se svinje nič ne »učejo«.

Ko bo nastopila zima in bo pri hiši manj dela, pa bo Marija v prostem času predla in pletla. Kristi pa bo popravil grablje, spletel kakšen

koš in morda zadnjega dokončal ženi za njen praznik (tradicija naj ostane).

Kristi in Marija pravita, da brez korajže, vztrajnosti in seveda dela pač ni mogoče ničesar doseči. Počasi bodo odstranili dotrajan hlev in tako pripravili teren za novo hišo.

Gradnjo te pa bodo prepustili mlajši generaciji, vsekakor pa bosta pomagala, kolikor bo mogoče. Ker na kmetiji še nimajo telefona, želita, da bi se v bližnji prihodnosti tudi to uredilo. Do takrat pa upata, da jim bo UKV aparat, ki ga imajo od leta 1983, še naprej dobro služil.

Na koncu našega pogovora gospodar še enkrat poudari, da so težki časi, ampak le korajža, vztrajnost, volja do dela in zemlje pomaga v teh težkih trenutkih in obenem prikima z glavo, ko Marija pravi: »Da smo le zdravi, pa smo bogati!«

Zdenka Gostenčnik, ing. agr.

ZVEZDE

*Zazro se v zvezde nje oči,
v svetle lučke Rimske ceste,
se v sebi vpraša, kje je on,
mar tudi gleda zlate zvezde.*

*Utrinek zaiskri se čez nebo,
ji v srcu up zbudi,
da sreča najde tudi njo
in jo popelje v lepe dni.*

IDEAL

*Visoko je kot ptič na nebu,
trdno pa kot puhasti oblak,
kaj drugega bi to bilo
kot idealne sreče znak.*

*Nedosegljivo je,
brez upa v prihodnost ...
Zato bodi to, kar si
in živi za vsakdanje dni.*

Hlev »Bistra« v izgradnji (stanje 1. 1988)

**DOPISUJ
V
GLASILO**

MED NAMI NI MEJA — Telesno vzgojno društvo Partizan Mislinja je letos že drugič priredilo tekmovanje pod tem naslovom. Tekmovalci iz sosednjih krajevnih skupnosti so tekmovali v vlečenju vrvi s hoduljami, kleščanju in cepljenju debela. Zmagala je ekipa krajevne skupnosti Dolič (na sliki) drugi so bili tekmovalci iz Galicije, tretje mesto pa so dosegli Mislinjčani. Foto: F. Jurač

Razmišljanje ob mesecu boja proti alkoholizmu in narkomaniji

Minuta modrosti

- »Ali sploh obstaja minuta modrosti?«
 »Gotovo!« je odgovoril učitelj.
 »Toda, ena minuta je vendarle prekratka!«
 »Devetinpetdeset sekund je predolgo!«

Pozneje je učitelj vprašal svoje zmedene učence:

- »Koliko časa potrebujete, da zagledate mesec?«
 »Čemu potem vsa ta leta duhovnega prizadevanja?«
 »Lahko traja celo življenje, da se odprejo človeku oči, zadostuje pa trenutek, da vidiš.«

Anthony de MELLO

V novejšem času ne govorimo več o alkoholizmu kot o bolezni, pač pa o posebnem življenjskem sožitvenem slogu, ki ima za posledico lahko številne bolezni. Poglavitna je sprememba vedenja, saj ob alkoholizmu govorimo o razkroju osebnosti. Tudi po opredeljeni svetovne zdravstvene organizacije je za alkoholizem značilna odvisnost. Dr. Jakopič pa definira odvisnost takole: duševno odvisen izklaplja z uživanjem alkohola vse več in več potreb, ki se pojavljajo preko duševnih alarmov, ker jih drugače ne more.

Tisti, ki ni odvisen od alkohola, to počne z nešteto različnimi dejavnostmi, ki so družbeno priznane, telesno in duševno neškodljive. Alkoholizem pomeni v svojem razvoju socialno smrt. Vsakokratna pijanost je socialni samomor.

Da se človek zrelo spoprime z vsemi svojimi potrebami, mora biti primerno zrela oseba. Alkoholiki se pogosto mobilizirajo iz družin, v katerih so že alkoholiki. Vzgoja otrok v alkoholiziranem okolju neugodno deluje na razvoj. 80 % alkoholikov prihaja iz družin, v katerih je eden od članov ožje družine alkoholik. Če se k temu pridružijo še družinski problemi in druge življenjske stiske, je razvoj alkoholizma še toliko hitrejši. Pogoj, ki človeku onemogočajo osebno zorenje pomenijo, da bo takšna oseba že za lajšanje notranje napetosti uporabljala drogo kot sredstvo rešitve.

Danes govorimo veliko o drogah. V najširšem smislu so to snovi, ki delujejo v takšnem ali drugačnem smislu na človekovo duševnost. V našem okolju je najbolj razširjena droga alkohol, ki ima na človekovo duševnost mnogotera delovanja. Na drugem mestu po razširjenosti je kajenje, ki prav tako povzroča antisocialne reakcije in prav tako v veliki meri razkroj zdravja. O razširjenosti teh dveh sredstev danes ne bi pisal. Za spremembo bi se omejil na droge oz. mamila v ožjem smislu besede in podal nekaj statističnih podatkov in razmišljanja ob njih.

Tudi naša regija ni več imuna pred širjenjem in uživanjem drog. Po odkrivanju teh dejavnosti seveda narašča iz leta v leto. Na področju naših koroških občin je registrirano 120 oseb, ki uživajo marihuano in hašiš. Predvsem gre tu za mlade ljudi, pretežno za srednješolce. Iz tako imenovanih mehkih drog, ki se uživajo predvsem s kajenjem, prehajajo na to tako imenovane trde droge (heroin, LDS, kokain), ki se večinoma dajejo paranteralno — z injekcijami. V letošnjem letu so bili odkriti na našem področju štirje nasadi konoplje. Vzpredno z naraščanjem nar-

komanijske so v porastu tudi kazniva dejanja (prodaja, preprodaja, priprava in vzgoja) in prekrški.

Na našem področju je že znanih 20 uživalcev trdih drog. Za enkrat smrtnega primera zaradi drog še ni bilo (vsaj meni ni znano). Najpogostejše poti širjenja so seveda razni disko klubi, kjer se ljudje srečujejo ob hrupu, alkoholu, kasneje pa tudi ob mamilih.

Alkoholizem ima veliko skupnega z drugimi zasvojenostmi: Velika večina zasvojenec prihaja iz problematičnih družin. To so družine, ki se zelo malo ukvarjajo z vzgojo otrok, bodisi, ker je v družini alkoholizem, pridobitništvo, dvoiličnost do družbenih norm, itd., kjer se otroci ne morejo v pozitivnem smislu identificirati s svojimi starši, kjer otroci niso bili od svojih staršev popeljani v zdravo ustvarjalno delo, v pristno doživljanje sebe, sveta in kulture. Niso se imeli prilike naučiti ceniti sebe. Skozi zanemarjanje v vzgoji se niso naučili, žrtvovati se za vrednote.

Človek ima v nasprotju z živalskim svetom vedno več možnosti, da se odloča. Te človekove odločitve imajo različne vrednosti. In za najvišje vrednosti je potrebno vložiti tudi največ energije in če se za to vrednoto odločim in jo uresničim, je tudi moja energija najbolj smiselno naložena. Stari slovenski pregovor pravi: »Brez nuje se še čevljev ne obuje!« Veliko naših odločitev je lahko spontano plemenitih. To spontanost smo dosegli z vzgojo. Zorenje človeka je prav v tem, da v vsaki situaciji vidi čimveč možnosti in se odloči za najvrednejšo in najbolj smiselno v tem trenutku. Ta zahteva tudi največ energije, da jo uresničimo. Do spontanosti pride z velikim delom v sebi. Nimamo pred seboj predsodka, ali to lahko naredim ali ne, ampak se bom maksimalno potrudil. Da otroka vzgajamo, je potrebno veliko dela, potrebna je žrtev.

Zdravljenje alkoholika in njegovo polno vrnitev v zdravo in ustvarjalno življenje je možno:

1. če se začne pravočasno (v kasnejših fazah je alkoholizem neozdravljiv socialni rak),
2. če se skupaj z njim zdravi (prevzgaja) njegova družina in sodeluje delovno okolje,
3. če se vključuje v sodoben in uspešen način zdravljenja.

Poznano je, da imamo v Dravogradu že vrsto let šolo za zdravo življenje in skladne medsebojne odnose, ki je v naše okolje prinesla socialno andragoški model urejanja alkoholikov in drugih ljudi v stiski.

V program so vključene družine in ko pravimo o drugih ljudeh v stiski, mislimo na vključitev tistih, ki so se znašli v hudi stiski,

ko jim je zmanjkalo moči za borbo z vsakodnevni težavami in so zapadli v hudo depresijo. Tudi beg v duševno bolezen je ena od obramb človeka pred vsakodnevnimi težavami. Depresija je nesposobnost za življenjski boj.

Ko govorimo o mamilih so izgledi za urejanje slabi, saj gre tu praviloma za zelo mlade, ki si niso uspeli ustvariti nekih življenjskih vrednot. Mamila pa seveda še hitreje in temeljiteje razkrojijo človekovo duševnost in moralo.

Kaj svetovati v preventivi?

Mislím, da predvsem to, da bi si starši vzeli čas; da bi čimveč časa preživeli s svojimi otroki v pristnem stiku z naravo, na planinskih pohodih, pri teku v naravi, ne na piknikih in podobnih požrtijah, kajti s tem jih usmerjamo ravno v nasprotno. Postanemo jim dolgočasni, da bežijo od nas, potem pa si organizirajo svoje zabave, ki so podobne našim.

Naučiti jih moramo, da vidijo vrednote in jim dati sposobnost, da se bodo zanje borili, da bodo znali najti tisto čudovito skladnost, kot jo je opisal dr. Julius Kugy v svoji knjigi.

»Delo, glasba, gore.« Naučiti se morajo najti zdravilo za svoje stiske, tako kot pravi Kugy v svoji knjigi, da mu je prijatelj zdravnik svetoval: »Pojdi v gore! Gore ti bodo vrnilo zdravje.«

In končno, da znamo svetovati družinam, ki so v stiski na razpotju, da se čimprej vključijo v urejanje in tako omogočijo svojim otrokom zdrav razvoj. Mati, ki živi v zakonu z alkoholikom in ničesar ne ukrene za zdrav razvoj svojih otrok, je slaba mati.

Dr. FRANC HEBER

Novi odkupni ceniki vsakih štirinajst dni

Gozdno gospodarstvo Slovenj Gradec obveščata vse gozdne posestnike, da bomo spreminjali odkupne cene gozdnih sortimentov dvakrat mesečno od 1. novembra dalje. Tako bo cenik veljal od 1. do 15. v mesecu in od 15. do zadnjega. Izplačilo za les, oddan do 15. v mesecu, bo 23. v mesecu, za oddani les od 15. do konca meseca pa bo izplačilo 8. v naslednjem mesecu.

NAŠI JUBILANTI

MESECA NOVEMBRA PRAZNUJEJO SVOJE JUBILEJE:

10 LET DELOVNE DOBE

Ivan NAPOTNIK, Gozdarstvo Radlje
 Jožefa MIHOLAČ, TSP Radlje — Podvelka
 Toma ŽABIČ, TSP Radlje — Podvelka
 Velka SKENDERIJA, TSP Radlje — Podvelka
 Marjan MARKAČ, TSP Radlje — Podvelka
 Dušan VALENTE, TSP Radlje — Podvelka
 Jožica MRZDOVNIK, Blagovni promet
 Štefan PALKO, TP Pameče
 Marjan TOMIS, TP Pameče
 Marjan LEKŠE, TP Pameče

20 LET DELOVNE DOBE

Rado NAPOTNIK, Gozdarstvo Radlje
 Peter TASIČ, Gozdarstvo Radlje
 Milan KOTNIK, Transport in servisi
 Mirko VOVK, Žaga Mislinja
 Anton KOŠ, TIP Otiški vrh
 Anton PEČOVNIK, TIP Otiški vrh
 Alojz BREK, TSP Radlje — Podvelka
 Stanislav LORBEK, TSP Radlje — Podvelka
 Rajko ŽAVCER, Blagovni promet
 Vlado KELAM, Blagovni promet

30 LET DELOVNE DOBE

Metod SEKIRNIK, Gozdarstvo Slovenj Gradec
 Vinko HOVNIK, TIP Otiški vrh
 Ana FORTIN, TP Prevalje
 Marija PLAZL, TP Prevalje

40 LET DELOVNE DOBE

Martin KRAJNC, Gozdarstvo Radlje

Letovanje 1989

ZA nami je zadnje leto skupnega letovanja v počitniških kapacitetah LESNE. Iz tabele je razvidno, da se število penzionov ni bistveno spremenilo v primerjavi z letom 1988. Nekaj več penzionov je bilo koriščenih v Filip Jakovu zaradi dograditve treh garsonier oz. 13-ležišč. Podatki nam kažejo, da so največ penzionov v vseh počitniških objektih koristili delavci lesarskih TOZD. Gozdarski tozdi pa so predvsem koristili letovanje v obliki sindikalnih izletov v Filip Jakov. Garsoniere, ki so bile dokončno zgrajene v letošnjih spomladanskih mesecih, je možno koristiti skozi vse leto. Od septembra 1989 do nadaljnega znaša dnevno bivanje v garsonieri 50.000 din na dan. Filip Jakov leži v neposredni bližini Biograda, ki je v jesenskih in zimskih dneh zelo primeren za SPREHODE.

V Portorožu ni sprememb. Še vedno imamo na razpolago dve sobi v hotelu Bernardin od septembra do junija v naslednjem letu. Cena se formira sproti oz. na podlagi cene, ki nam jo sporočajo mesečno iz Bernardina.

Kontejnerji v Lanterni pri Poreču so v slabem stanju in so potrebni generalnega popravila, kar bo potrebno urediti pred naslednjo sezono.

V Selcah je bilo koriščenih nekaj manj penzionov, zaradi »visoke« cene v začetku sezone. Glede na to, da smo dobili sporočilo od Počitniške skupnosti LESNIH delavcev Slovenije, da bomo MORALI hišice odstraniti iz Selc v letu 1991, nismo izvršili tekočega vzdrževanja, ki je nujno potrebno v vseh hišicah.

Hišica v Čatežu je zasedena skozi vse leto. 31. 12. 1989 poteče pogodba z GG Brežicam. Ker delavci zelo radi letujejo v Čatežu, je smoterno, da pogodbo obnovimo.

Referentka za družbeni standard
 Danica Petek

KORIŠČENJE PENZIONOV PO TOZD, V POČITNIŠKI SEZONI 1989

Zap. št.	T O Z D	FILIP JAKOV						PORTOROŽ				LANTERNAKAMP		ČATEŽ		SELCE		Skupaj
		Osebe		Fenzioni		Garsoniere		Osebe		Penzioni		Osebe	dni	Osebe	dni	Osebe	dni	
		odrasli	otroci	celi	polov.	osebe	dni	odrasli	otroci	celi	polov.							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1.	GO MISLINJA	7	3	70	20	/	/	/	/	/	/	/	/	4	14	4	10	
2.	GO SLOVENJ GRADEC	22	140	/	/	/	/	2	/	10	/	/	/	7	14	/	/	
3.	GO ČRNA	22	5	220	30	/	/	7	1	55	7	/	/	5	14	/	/	
4.	GO RADLJE OB DRAVI	4	1	38	9	/	/	9	/	81	/	5	14	/	/	/	/	
5.	TOK SLOVENJ GRADEC	6	5	60	30	/	/	6	/	52	/	/	/	3	7	/	/	
6.	TOK DRAVOGRAD	8	/	80	/	/	/	/	/	/	/	5	10	/	/	/	/	
7.	TOK RAVNE	8	4	80	30	/	/	15	4	129	17	3	14	8	14	/	/	
8.	TOK RADLJE OB DRAVI	13	4	130	20	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
9.	ŽAGA MISLINJA	11	5	110	50	/	/	2	/	10	/	/	/	/	/	/	/	
10.	ŽAGA OTIŠKI VRH	8	6	80	50	/	/	/	/	/	/	4	10	/	/	4	10	
11.	ŽAGA MUŠENIK	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
12.	ŽAGA VUHRED	5	1	50	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
13.	CLS OTIŠKI VRH	7	5	70	40	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
14.	TIS PAMEČE	31	5	285	50	/	/	5	2	44	7	16	40	2	7	9	10	
15.	GRADNJE	36	/	205	/	/	/	2	/	14	/	5	10	/	/	/	/	
16.	TP PAMEČE	40	11	400	100	/	/	7	/	34	/	5	10	8	17	42	107	
17.	TP PREVALJE	34	4	380	30	/	/	20	10	143	58	23	71	11	28	11	27	
18.	TSP RADLJE	55	16	550	150	/	/	5	1	50	/	27	80	/	/	14	50	
19.	BLAGOVNI PROMET	50	6	500	60	/	/	34	5	268	27	22	50	18	42	16	50	
20.	INTERNA BANKA	9	1	90	/	/	/	10	/	94	/	/	/	4	7	12	30	
21.	NOVA OPREMA	120	12	592	60	/	/	8	2	65	20	13	40	/	/	4	17	
22.	TIP OTIŠKI VRH	54	18	540	140	/	/	44	7	350	42	22	52	20	56	3	10	
23.	DSSP	73	27	747	218	/	/	45	9	368	48	11	30	21	62	24	58	
24.	TUJI - ČEHI	55	/	760	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
25.	GG BREŽICE	26	11	285	45	20	6	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
SKUPAJ:		710	150	6462	1132	20	6	221	41	1767	226	201	431	91	289	147	389	

KADROVSKE VESTI

PRIŠLI V TOZD: September 1989

Priimek in ime — datum nastopa — naloge in opravila, ki jih bo opravljal — organizacija iz katere prihaja.

TOZD GOZDARSTVO SLOVENJ GRADEC
Sekuti Stanko, 21. 9. 1989 — gojitelj

TOZD GOZDARSTVO ČRNA NA KOROŠKEM
Plaz Igor, 11. 9. 1989, gojitelj brez motorne žage, prva zaposlitev
Strmčnik Marija, 11. 9. 1989, izvajanje gojilvenih del, prva zaposlitev

TOK GOZDARSTVO SLOVENJ GRADEC
Areh Primož, 18. 9. 1989, revirni vodja, iz JLA

TOZD ŽAGA MISLINJA
Rošer Leopold, 25. 9. 1989, sortiranje žaganega lesa, iz JLA
TOZD TOVARNA POHIŠTVA PREVALJE
Burja Branko, 1. 9. 1989, pripravnik, prva zaposlitev
Goljat Matej, 6. 9. 1989, pripravnik, prva zaposlitev
Močilnik Cveta, 1. 9. 1989, pripravnik, prva zaposlitev
Zorman Edvard, 1. 9. 1989, brušenje orodja, TRO Prevalje
Žaže Bernarda, 1. 9. 1989, pripravnik, prva zaposlitev

TOZD TOVARNA POHIŠTVA PAMEČE
Čurč Robert, 1. 9. 1989, pripravnik, prva zaposlitev
Jeromec Simon, 7. 9. 1989, pripravnik, prva zaposlitev
Gatej Jožica, 25. 9. 1989, pripravnik, prva zaposlitev

TOZD TOVARNA STAVBNEGA POHIŠTVA RADLJE—PODVELKA
Altbauer Dušen, 1. 9. 1989, pripravnik, prva zaposlitev
Nabernik Zlatko, 1. 9. 1989, ročni transport in zlaganje, prva zaposlitev

TOZD TOVARNA IVERNIH PLOŠČ OTIŠKI VRH
Temnikar Robert, 28. 10. 1989, dela pri iverilniku, —

TOZD GRADNJE SLOVENI GRADEC
Topič Zdenko, 31. 8. 1989, cestni delavec, —

TOZD TRANSPORT IN SERVISI PAMEČE
Bricman Janez, 4. 9. 1989, pripravnik, prva zaposlitev

TOZD CENTRALNO LESNO SKLADIŠČE OTIŠKI VRH
Delić Nesiba, 1. 9. 1989, čistilka, —
Havle Bernarda, 11. 9. 1989, pripravnik, prva zaposlitev

TOZD TOVARNA OBLAZINJENEGA POHIŠTVA NOVA OPREMA SLOVENI GRADEC

Čuden Irena, 8. 8. 1989, pripravnik, prva zaposlitev
Mesarec Anton, 13. 9. 1989, planiranje in interna preskrba materiala
TUS SLOV. GRADEC
Viltušnik Suzana, 1. 9. 1989, pripravnik, prva zaposlitev
DELOVNA SKUPNOST ZA OPRAVLJANJE DEL SKUPNEGA POMENA
Kotnik Agica, 1. 9. 1989, pripravnik, prva zaposlitev
Preglav Janez, 25. 9. 1989, dela na urejanju gozdov, prva zaposlitev

TOZD BLAGOVNI PROMET SLOVENJ GRADEC
Rajačić Jovanka, 1. 9. 1989, predstavnik na terenu
Zafrovski Radoslav, 1. 9. 1989, vodja prodaje in oprema, prva zaposlitev
Gorgevski Zlate, 1. 9. 1989, prodajalec I. v Tetovu, —

INTERNA BANKA SLOVENJ GRADEC
Škočaj Andreja, 1. 9. 1989, ekonomski tehnik — pripravnik, prva zaposlitev

ODŠLI: IZ TOZD AVGUST

Priimek in ime — datum odhoda — dela, ki jih je opravljal — organizacija, v katero odhaja

TOZD GOZDARSTVO MISLINJA
Založnik Maks, 1. 9. 1989, gozdni delavec-sekač, upokojitev
Smolar Marija, 4. 9. 1989, administratorica, del. razm. za dol. čas

TOK GOZDARSTVO RADLJE OB DRAVI
Izak Silvo, 15. 9. 1989, pripravnik, v JLA

TOK GOZDARSTVO DRAVOGRAD
Švab Franc, 5. 9. 1989, gozdni delavec, inv. upokojitev

TOZD ŽAGA OTIŠKI VRH
Vrhovnik Milan, 26. 9. 1989, zlaganje in odprema, Mesnina Mislinja

TOZD ŽAGA MUŠENIK
Kolman Jože, 30. 9. 1989, robljenje žag. lesa, inv. upokojitev

TOZD TOVARNA POHIŠTVA PAMEČE
Apačnik Boris, 13. 9. 1989, pomoč pri stroju, v JLA
Ring Ivanka, 17. 9. 1989, pomoč pri stroju, inv. upokojitev
Kristan Klavdija, 15. 9. 1989, pomoč pri stroju, —

TOZD TOVARNA STAVBNEGA POHIŠTVA RADLJE OB DRAVI
Garmut Franc, 15. 9. 1989, stiskanje in lepjenje okvirjev, —
Šlaher Zvonko, 16. 9. 1989, pomoč pri upr. ŠSS za prof., v JLA
Kunčnik Zlatko, 16. 9. 1989, izv. manj zaht. del ŠSS, v JLA
Tretjak Zdravko, 30. 9. 1989, zaht. roč. krpanje po bruš., obrtnik

TOZD TOVARNA IVERNIH PLOŠČ OTIŠKI VRH
Krajnc Vinko, 14. 9. 1989, dela na skl. lesa, v JLA
Krapec Boštjan, 13. 9. 1989, dela na sklad. lesa, delovno razmerje za določen čas
Marinko Stanko, 13. 9. 1989, dela na iver., sporazumno prenehanje
Strmčnik Robert, 2. 9. 1989, polaganje papirja, del. za določen čas
Goričan Vinko, 25. 9. 1989, kuhar, sporazumno prenehanje

TOZD TRANSPORT IN SERVISI PAMEČE
Čurč Danica, 5. 9. 1989, obdelovanje kovin, —

TOZD TOVARNA OBLAZINJENEGA POHIŠTVA NOVA OPREMA SLOVENI GRADEC
Dražnik Danilo, 8. 9. 1989, izvaj. sklad. del., TUS Slov. Gradec
Gnamuš Terezija, 30. 9. 1989, izvaj. manj zaht. tapet. del, upokojitev
Kaudik Darko, 12. 9. 1989, izvaj. zaht. tapet. del, TUS Slov. Gradec

TOZD BLAGOVNI PROMET SLOVENJ GRADEC
Nučić Matko, 30. 9. 1989, prodajalec v enoti, —

TOZD	M	Ž	SKUPAJ	Št. del. s pov.
				stop. nevar.
Gozdarstvo Slov. Gradec	43	3	46	44
Gozdarstvo Mislinja	48	4	52	48
Gozdarstvo Črna	122	15	137	127
Gozdarstvo Radlje	109	24	133	130
TOK Gozd. Slov. Gradec	34	3	37	34
TOK Gozd. Radlje	28	5	33	30
TOK Gozd. Ravne	25	5	30	18
TOK Gozd. Dravograd	13	3	16	13
Žaga Mislinja	44	5	49	39
Žaga Otiški vrh	46	12	58	54
Žaga Mušenik	33	12	45	42
Žaga Vuhred	47	10	57	54
TP Prevalje	86	165	251	241
TP Pameče	132	147	279	264
TSP Radlje	174	184	358	342
TIP Otiški vrh	218	30	248	223
Gradnje Slovenj Gradec	58	7	65	61
TIS Pameče	122	14	136	127
CLS Otiški vrh	38	5	43	37
Nova oprema Slov. Grad.	184	155	339	314
Delovna skupnost	76	117	193	68
Blagovni promet	139	90	229	164
Interna banka	4	34	38	—
	1823	1049	2872	

Čerjak Darinka

Streljanje na glinaste golobe

V okviru športnih iger LESNE je TOK Gozdarstvo Slovenj Gradec organiziral tekmovalje v streljanju na glinaste golobe. Tekmovalje je bilo 23. 9. 1989 na lovski koči LD Podgorje v Podgorju.

Tekmovalja se je udeležilo 12 moških ekip iz 10 temeljnih organizacij.

Rezultati ekipno:

1. TOK Dravograd, I. ekipa	27 golobov
2. TOK Slovenj Gradec	26 golobov
3. TIP Otiški vrh, I. ekipa	26 golobov
4. TOK Dravograd, II. ekipa	25 golobov
5. TIP Otiški vrh, II. ekipa	24 golobov
6. TOZD Gozdarstvo Črna	21 golobov
7. TOZD Gozdarstvo Radlje	20 golobov
8. TOK Radlje	18 golobov
9. TIS Pameče	17 golobov
10. TOZD Gozdarstvo Mislinja	14 golobov
11. DSSP	14 golobov
12. TOZD Žaga Otiški vrh	13 golobov

Posamezno:

1. Pšeničnik Marjan, TOK Dravograd 10 golobov
2. Kogelnik Tine, TOK Dravograd 9 golobov
3. Vončina Samo, DSSP 9 golobov
4. Vončina Maks, TIP Otiški vrh 8 golobov
5. Tavzelj Vlado, TIP Otiški vrh 8 golobov

JOŽE JEROMEL

HVALA ZA POMOČ

Marjan ŠEPUL, sekač v TOZD Gozdarstvo Črna, se je letos spomladi hudo poškodoval v prometni nesreči in postal invalid. Njegovi sodelavci so mu poskušali pomagati po svojih močeh. V revirju Podgarsko in Črna so delali en dan in zaslužek namenili Marjanu. Za to se jim Marjan iskreno zahvaljuje, še posebej pa direktorju tozda Leopoldu Moriju in Franju Kebru.

VIHARNIK V TAKI OBLIKI ŠE DO NOVEGA LETA

Kolegij Gozdnega gospodarstva Slovenj Gradec je razpravljal tudi o VIHARNIKU. Sprejel je stališče, naj zadnji dve številki, to je 11 in 12, še ostaneta takšni, kot smo jih bili vajeni do sedaj. Po novem letu bo Viharnik glasilo Gozdnega gospodarstva s kmetijsko prilogo.

Sodelovanje med gozdarji in lesarji bo kljub različnim organizacijskim oblikam še naprej poslovno in pomembno tako za eno kot za drugo panogo. Zato so gozdarji razmišljali, da bi lahko imeli skupni časopis. O tem predlogu bomo še razpravljali. I. Robnik

BOGDAN ROBNIK 1964—1989

*VSI BOMO DOSEGLI SVOJ CILJ
LE JAZ GA NE BOM DOSEGL
OGNJA PREPOLN. POLN SIL
NEIZRABLJEN POKOJU BOM
LEGEL*

(S. Kosovel)

Dne 10. 10. 1989 se je velika množica pogrebcev na antonskem pokopališču poslovila od našega sodelavca Bogdana ROBNIKA, ki je bil žrtev avtomobilske nesreče.

Rodil se je 1. 3. 1964 v Slovenj Gradcu kot sin delavske družine. Osnovno šolo je končal v Ribnici na Pohorju. Izučil se je za mizarja in se po končani poklicni šoli zaposlil 15. 8. 1983 v naši temeljni organizaciji v Tovarni stavbnega pohištva Radlje-Podvelka, DE Radlje.

Bil je vesel, marljiv in dober delavec.

Hitro si je pridobil prijatelje, tako med svojimi mladimi vrstniki kot starejšimi sodelavci.

Bil je tudi član osnovne organizacije mladine. Tudi v tej organizaciji je pokazal, da je voljan delati. Bil je mladeniško zagnan za delo, mladostno razposajen, dober mladinec in prijatelj.

Šele sedaj, ko ga ni več, smo spredli vse niti in pobrskali po njegovi usodi.

Ko je bil star 7 let, se je oče Ernest smrtno ponesrečil s

traktorjem. Kakšna usoda obeh?

Tako je Bogdan ostal v uteho in veselje svoji materi Francki, ki ga je neizmerno ljubila, vlagala vse upe in nade v sina. Bogdan se je tega dobro zavedal, saj je materi ljubezen in toplino v enaki meri vračal.

Oba sta vedela in čutila, da imata le drug drugega in s skupnimi močmi bosta lažje prenašala izgubljenost.

Toda usoda je ponovno odločila — vzela je Bogdana, materi pa zarezala še mnogo bolj globoko bolečino in rano.

Tako je smrt prekrizala Bogdanove in naše upe. Vendar življenje se ne ustavlja, teče dalje neizmerno naprej svojo pot in se ne ozira na bolečine.

Ko življenje preneha, človek usahne tako kot uvene cvet sedaj jeseni, toda rastlina napomlad zopet oživi, ozeleni, življenje pa se ne vrne nikoli več. Bogdana bomo ohranili v lepem in trajnem spominu.

Naj mu bo lahka zemlja domača.

Sodelavci TOZD TSP
Radlje Podvelka

ALOJZ KOTNIK 1909—1989

Smrt je izrgala moža, očeta in prijatelja Alojza Kotnika iz Gornje-ga Dolica pri Mislinji. Vest o njegovi smrti je težko odjeknila, nam vsem pa je bila njegova izguba še težja, ko se zavemo, da smo izgubili človeka, ki je marsikateremu v svojem življenju naredil veliko.

Rodil se je 14. 6. 1909. na Gmajni pri Slovenj Gradcu, materi samohranilki in, ko je bil star 8 mesecev so ga prinesli h kmetu Ošlaku na Pako pri Mislinji, kjer je bil za rejenca. Poročil se je s Češonsko Tre-

zijo, rodili so se jima štirje otroci. Ni mu bilo dano, da bi se lahko izučil in si pridobil poklic. Opravljal je vseskozi delo tesarja in danes je še veliko gospodarskih postopij in hiš, ki jih je pomagal graditi pokojni Alojz Kotnik.

Med NOB je bil odpeljan na prisilno delo v Avstrijo, kjer je delal v Judenburgu in Špitalu. Po vojni, ko se je vrnil, je spet tesaril.

Njegovim najdražjim: ženi in otrokom pa izrekamo globoko sožalje.

F. Jurač

FRANC VOCOVIK 1921—1989

Na pokopališču v Završah nad Mislinjo so se domači in številni prijatelji poslovili od Franca Vocovnika, Žoharjevega očeta iz Završ pri Mislinji. Pokojni Žoharjev oče se je rodil leta 1921 na Žoharjevi kmetiji. Že zelo zgodaj mu je umrl oče, zato je bila njegova življenjska pot vse skozi težka in trda. Med NOB je Žoharjev oče leta 1944 odšel v partizane, kjer je ostal kot borec Šerčerjeve brigade. V tem času je bil dvakrat težko ranjen. Toda hudo bolan je imel neizmerno voljo do življenja in veliko ljubezen do domače zemlje, kar mu je pripomoglo, da je ozdravel in se vse svoje življenje posvetil kmetovanju.

Leta 1948 se je poročil s Križanovo Maliko iz Završ in na Žoharjevi kmetiji sta si uredila prijetno zakonsko ognjišče. V zakonu se jima je rodilo osem otrok: trije sinovi in pet hčera. Lepo sta jih vzgajala v pridne in poštene člane naše družbe.

Žoharjev oče pa ni bil samo skrben mož in oče, bil je dober sosed in prijatelj. Vsakomur pa je rad pomagal v stiski. Nikoli in nikdar ni poznal odklonilne besede. Naj mu bo lahka domača zemlja, katero je vse življenje tako ljubil in cenil.

F. Jurač

STANKO RUDOLF 1929—1989

Nenadna vest o tragični usodi, ki je doletela Franca RUDOLFA in mu prekinila bogato življenjsko pot, nas je globoko pretresla.

Rodil se je 9. aprila 1929 v družini znanega koroškega obrtnika v Trbovljah. Odraščal je doma. Osnovno šolo je končal v Trbovljah. Kljub temu, da je živel v dokaj premožni družini, je moral kot otrok in pozneje kot mlad fant prijeti za razna delavska opravila. Ob takšnih razmerah pa se je Stanko krepil v neomahljivega, poštenega in delovnega človeka.

V obdobju druge svetovne vojne se je vključil v narodnosvobodilni boj. V povojnih letih se je vključil v izgradnjo nove domovine. Bil je vesel vsakega napredka pri razvoju kraja, saj je vedel, da le razvoj pri- naša boljše življenje.

Trda življenjska pot je oblikovala njegov značaj in odnos do življenja.

Opravljal je različna dela. Bil je furman, merilec, nazadnje, pred upokojitvijo, pa sortirec lesa na Centralnem lesnem skladišču v Otiškem vrhu.

Za zakonsko tovarišico si je pripeljal na svoj dom Apaško Tildo leta 1953. S skupnim in trdim delom sta si ustvarila topel in lep dom. Bil je dober oče, in otroke je vzgojil v poštene in delovne ljudi.

S prihranki sta si z ženo kupila kos zemlje. Ponosno in z veseljem sta jo obdelovala, jo neizmerno ljubila, kajti vedela sta, če ljubiš zemljo, ti ona vrača sadove.

Stanka RUDOLFA so krajsani poznali tudi kot dobrega domačega živinozdravnika in mesarja.

Krajsani so ga globoko spoštovali. Bil je drevo, vrasčeno v okvir svoje družine in kraja.

Janko SMOLAR

VIKTOR BUČ

brigade Miloša Zidanška. Kljub svoji mladosti se je zavedal, da so prišli trenutki odločitve.

Med mnogimi borbami se je udeležil težkih bojev pri reki Savi, sodeloval je pri srditih bojih na Dolenjskem, decemberski ofenzivi Gornje Savinske doline in številnih akcij na Pohorju. Za njegovo požrtvovalnost in hrabrost med NOB je bil tudi odlikovan.

Leta 1947 se je zaposlil na gozdnem obratu Mislinja, najprej kot konjar in je vozil les. Ko je tudi tega dela zmanjkalo zaradi prodaje konj, se je zaposlil na gozdni železnici kot zavirač. Tu je bil zaposlen vse do ukinitve gozdne železnice 1958. leta. Težka vojna leta in dobljena rana so načela njegovo zdravje tako, da ni več zmoževal opravljati težka gozdna dela, zato je bil premeščen za vzdrževanje cest. To delo je opravljal do leta 1981, ko je bil invalidsko upokojen. Ivan Lekše

Viktor Buč je bil rojen 18. 2. 1923 leta v Dovžah. Odraščal je v številni družini na mali kmetiji, na kateri ni bilo dovolj dela in hrane za vse. Kaj kmalu se je moral zaposliti kot dninar pri kmetih, leta 1939 se je za eno leto zaposlil pri Prevolniku, toda kmalu je ostal brez dela. Leta druge svetovne vojne so v njegovem življenju zapisana z nepopisnim trpljenjem.

Leta 1942 je moral v nemško vojsko in okusil vse grozote ruskega frontnega vojaka, ranjen je po srečnem naključju preživel, prišel domov in se pri svojih komaj 19 letih priključil NOB in stopil v vrste 11.

O vremenu, letini in še kaj

Po stoletni pratiki je leto 1989 — leto SONCA. Sončna leta so značilna kot mokra, z milimi zimami, zgodnjimi, vlažnimi in hladnimi pomladmi.

Takšna leta so bila po zapiskih: 1927, 1934, 1948, 1955.

Slovenski pregovor pravi: suša vzame en kos kruha, moča pa dva.

Nas pa zanima predvsem vpliv vremena na kmetijsko letino.

Začelo se je slabo: sadje je cvetelo v dežju in se slabo oplodilo. Junija je bilo samo pet dni, ko temperatura ni bila nižja od dolgoletnega poprečja. Tudi Sv. Jožef je bil mrzel in moker.

Vsi smo pričakovali, kaj bo prinesel Sv. Medard. Mokra in hladno? Natančno se je izpolnila napoved, da mokremu oz. mrzlemu Medardu sledi 40 slabih dni.

19. julija je tako spet sončno, vendar ne za dolgo. Kmetje so morali izkoristiti vsako minuto lepega vremena za sušenje sena in otave.

Kdor ni krompirja škropil proti plesni, se mu je slabo pisalo. Koruza na težkih ilovnatih tleh je občutno zaostajala v rasti.

Sadje, kolikor ga je bilo, je napadala sadna gniloba — mionilija. Predvsem je močno napadla slive.

Sreča, da na Koroškem ni vinogradov, potem bi si še s slabo vinsko letino belili lase.

Tako pa imamo samo malo hmelja — za mušter ostalim. Kljub temu je bilo obiranje hmelja in izkopavanje krompirja večkrat pretrgano.

Milena Cigler
Dalje prihodnjic

POZABLJEN GROB

Mogoče ne bo napak, če malo spregovorimo o grobovih. Vsi jih imamo. Vsakdo ima koga pokopanega: očeta, mater, ženo, sina. Vsakemu človeku je že jokalo srce. Grobove si urejamo, kakor pač kdo zmoro. Premožni si postavljajo drage spomenike s črnim marmorjem, drugi pa lesene križe in na grobu sejejo rože. Vse to je podoba našega življenja. Onstran ni več razlik, niti častnih imen, le mrtva tišina in zemlja, ki iz teles posrka še zadnje snovi in jih spreminja v prah.

Veliko je grobov, ki so jih ljudje pozabili. Ti so v grapah, kjer so pokopani junaki boja, so v skupnih jarkih, ki so jih zagnila tankovska vozila. Tukaj se vsiljuje vprašanje, kaj je človek. V življenju je človek srečen, nesrečen, dober, slab... Vsaka krinka pa se enkrat odgrne in takrat se pokaže obraz, naše lice.

Spregovorimo o pozabljenem grobu. Sredi vaškega pokopališča je stal mogočen nagrobnik iz najdražjega marmorja. Vsak, ki je šel mimo, ga je občudoval. V neposredni bližini tega nagrobnika je stal nizek, lesen križ. Napis na njem je že izpral dež. Nihče, ki je šel mimo, mu ni privoščil toplega pogleda. V tem, že zaraslem grobu so pokopani starši sina, ki jih je pozabil. On se veselil življenja. Niti za dan mrtvih ne pride h gomili. Trava in plevel sta grob že docela prerasila. Ni videti, da bi bila tukaj kdaj prižgana sveča. Sin je pozabil, da sta ga v nežnih letih starša tako ljubila, da sta ga dala izučiti, da sta delala samo zanj, samo da bi imel on nekoč več, lepo življenje. Sedaj pa? Za dan mrtvih je bil grob osamljen, ni bilo ljubeče roke, ki bi popuila plevel, zrahljala zemljo. Niti ena svečka ni brlela na njem. Zvečer, ko so še zadnji obiskovalci odšli z grobov, je marmorni spomenik oživel, ošabno se je razkošil in prezirljivo pogledoval lesen križ ob sebi. »Le kdo te je semkaj postavil?« se je zgražal, »v sramoto si mi.« »Med koprive bi te morali dati, takle beraški križ ne spada med nas gospodo.« Lesen križ pa se je žalostno stisnil vase in molčal. Vedel je, da imajo nekateri ljudje srce tako trdo, kot je ta kamen iz marmorja.

Ob jutranjem svitu, na dan vernih duš, je prišla na pokopališče stara žena. Obstala je ob bogatem marmornem spomeniku in

vzdihnila. »O, Lac, Lac. Za časa življenja si bil odušni, mogočni kmet. Nikoli ti ni bilo dovolj. Vse si hotel pokupiti. Če ni šlo drugače, si mestno gospodo podkupil, da je bila v pravdi na tvoji strani. Ali misliš, da ti bo sedaj ta razkošni marmor odpustil številne krivice, ki si jih storil ljudem? Ne, nikoli! Vedi, med njimi sva bila tudi midva z možem. Kriv si njegove smrti, ko je pri tebi postavil nov hlev. Za tisto njivico tam ob gozdu sva ti morala na leto narediti 50 šihov. Sedaj pa imaš, ti požrešnež prekleti,« je zažugala in pljunila na marmor. »Na, tu imaš še moj odpustek.« Pogled pa ji je žalostno splaval na lesen križ in zarasel grob. Dala si je roko na čelo in premišljevala: »Kdo neki je tu pokopan? Oh, saj res,« je skoraj glasno vzkliknila, »da, saj ju poznam.« Sklonila se je in pričela odstranjevati plevel. »Ti uboga Mihij in Nežika. Vaju sem ja poznala,« si je med delom govorila. »Toliko dobrega in plemenitega sta storila, da bi zaslužila spomenik iz zlata. Toda ne-hvaležnost je plačilo tega sveta. Vajin sin ni bil usmiljeni Samaritanec, da bi se spomnil dneva mrtvih. Tudi on bo nekoč ležal tako pozabljen, tudi njega se ne bo nihče spomnil.« Odšla je, prinesla rože, prižgala svečke, da je plamen kot svetlo sonce razsvetljal osamljen grob. Cvetje na njem je skrivnostno podrhtavalo v vetru in vrba žalujka, ki je rasla v bližini, se je skrivnostno sklonila in šepetala, kot bi se zahvaljevala starki za sočutnost.

Tudi letos bo ob dnevu mrtvih na tisoče ljudi ob grobovih. Veliko pa bo tudi osamljenih grobov, ki jih ne bo nihče očistil, prižgal svečke. Tudi v temnih grapah, kjer je že vse zaraslo, počivajo partizani. Na njih je spomin že uvenel. Doma pa morda še čaka mati z vzdihom: »Oh, ko bi se le vrnil. Mogoče pa je še kje v tujini in nas je pozabil.« Kakorkoli že, spomin je pač edina dota, ki roma z nami po poti življenja. Le to nam ostane za vsem, kar smo nekoč imeli, ljubili in nam je bilo drago. Nobena bogatija, razkošje, dragi spomeniki nas ne morejo odkupiti, le lep spomin na tistega, ki smo ga imeli radi, ostaja z nami, bedi in čuje.

Viktor Levovnik

VREMENSKI PREGOVORI

Če na mrtvih dan dežuje,
po snegu diši.

Kakršno vreme na Lenarta kane
(6. november),
tako vse do Božiča ostane.

Kadar Martin oblake preganja,
nestanovitna se zima oznanja
(11. november).

Martin naj bo suh,
da pozimi raste kruh.

Sonce na Martina —
pred durmi huda zima.

Če na Cecilijo grmi in treska,
bo ob letu žita kot peska.

Katarina nam ne laže;
po sebi nam januarja vreme kaže
(25. november).

Sneg Andreja —
na polju slaba odeja (30. november).

Če mokro zemljo sneg pokrije,
bo malo prida za kmetije.

Matevž ČARF

STELJERAJE

*Steljoraje, to je pač veseli dan,
ko kmetič likof dela svoj obhaja,
čeprav utrujen in zgaran.*

*Zjutraj so se skupaj zbrali,
veselje, radost je v očeh,
da taki bi ves dan ostali,
čeprav z žulji na dlaneh.*

*Vesela pesem zdaj odmeva,
sekire glas in vriski vmes,
saj tu zdaj nihče ne sameva,
veselje pravo je zares.*

*Fant k dekletu se privije,
besedo šepne na uho,
radost obema z lic zasije,
skrivnost le njima naj bo to.*

*Dekle pa šopek mu napravi,
nagelj rdeči, roženkraut in rožmarin,
da z njim pred vsemi se postavi,
za oba bo to res lep spomin.*

Veronika PLEŠEJ

ČEŠMILJE

*Lepe hlode švercar vozi
dobesedno to drži,
k'r na roko d' nar našteje
na brzino odhiti.*

*Kar ostane, MB zvozi
saj tak vse zastoj dobi,
vse inflacija pobere,
ko tak' dolgo gnarja ni!*

Kmetica!

SPOMINI LAMPOVE MAME

Leta 1939 sva se poročila. Novi gospodar je prišel iz Otiškega vrha iz številne kmečke družine. Na srednje veliki kmetiji je bilo potrebno poprijeti za delo.

Ko sva se poročila, je prišla druga svetovna vojna. Mož je bil čez tri mesece aktiviran v planinski polk in je hodil na orožne vaje, dokler ni izbruhnila vojna. Bilo je težko.

V času vojne smo sodelovali s partizani. Pomagali smo, kolikor se je dalo največ z neomajnim upanjem, da bomo dosegli svobodo. Po svobodi sva se vključila v razne odbore v krajevni skupnosti. Dobila sem dvojno priznanje. Bila sem delegatka krajevnih skupnosti. Mož ima priznanje NOV.

Obnavljala sva kmetijo, kupovala sva stroje. Medtem so se nama rodili otroci. Rodilo se jih je osem, šest jih še živi. Vzgajala sva jih ob trdem kmečkem delu. Vsi so se izšolali.

Imava 14 vnukov, s katerimi imava veliko veselje; ena je zdravnica in dva strojna tehnika.

Najmlajša hčerka je ostala doma na kmetiji in z možem Brankom Rebernikom bosta kmetovala. Imata tudi naslednika.

Najine moči omagujejo, vendar bi še rada delala.

Odločila sva se, da praznujemo ta zlati jubilej. Sicer je dolga pot, 50 let, ali navsezadnje se nama nič dolgo ne zdi, v razumevanju in ljubezni čas hitro mine. Ko pa naju pridejo otroci obiskat, je praznik.

Iz srca želiva, da bi se otroci, sorodniki in znanci, prijatelji in sosede z nama veselili ob tem prazniku in srečno prehojeno pot.

Prva poroka je bila 5. junija 1939 leta in sedaj 10. junija 1989 pa zlata.

ROTOVNIK Marija, roj. 10. 1. 1912
ROTOVNIK Anton, roj. 5. 1. 1916

LJUDSKA MODROST

Dobro srce lepša obraz.

Če želiš biti ljubljen, ljubi.

Pri osemnajstih je tudi vrage lep.

Velik je mož v besedah, v dejanjih pa ga je kaj malo.

Humor je sol življenja.

Kjer osel leži, tam dlako pusti.

Motiti se je človeško, vztrajati v tem pa hudičevo.

MATEVŽ ČARF

URŠLJA GORA

*Ne mogel bi, da šel bi mimo,
ko moj pogled ozre lepote čar,
ne mogel bi, da ne zapel bi,
najlepšo pesem, tebi, ljubljena.*

*Našel sem na Uršlji gori
v skalovju cvetje. Lepota tvoja je,
tu najdem mir in svojo srečo,
tu srečen bom, ko vse me zapusti.*

*Prijateljstvo, dobrotu in poštenje,
se srečajo na strmih teh stezah,
trpeči človek mir ob tebi najde,
spočije se, vsak dan svoj gre nazaj.*

*V cvetju tvojem, belem skalovju,
Uršlja gora kraj lepote te,
mir planincev svet je ljubezni
za vse, ki na tvoj vrh prihajamo.*

Zložil: starotrški župnik
Uglasbil: Stanko PLEVNİK

To pesem je zapel letos na srečanju invalidov na Uršlji gori ansambel DRVAR 29. 7. 1989.

Stanko PLEVNİK

LJUDSKA MODROST

Ko češnje zorijo, si priskrbi
drva za zimo.

Mladost sanja, starost računa.

Dobra volja skrajša pot.

Dosti besed, malo misli.

Dobre knjige, najboljša družba.

Preveč vina še modreca znori.

Vinski ključ vse odpira.

Še bog bi dobre volje bil, če bi vino pil.

Dobra mladina — srečna domovina.

Česar mladi ne vedo, stari povedo.

Bolje je z mladim praprot žet,

kakor s starim cekine štet.

Kdor poje rad, ostane mlad.

OD MIZE IN POSTELJE

— Sem slišal, da ste se gozdarji in lesarji
ločili. Od kdaj pa ste silili narazen?

— Odkar smo bili skupaj.

A. ŠERTEL

Ansambel Drvar, foto M. Čarf

Anton in Lenka Kamenik: »Delo in vzgoja psov je lepo...«

Pes je človeku najboljši prijatelj

Anton Kamenik iz Šmartna pri Slovenj Gradcu že osem let vzgaja pse nemške ovčarje. Ljubezen do tega je imel že v otroških letih, zdaj pa je za to delo navdušil še svojo ženo Lenko in sina Davida. V osmih letih odkar so se pri Kamenikovih odločili za vzrejo psov, so v teh letih sodelovali tudi na mnogih razstavah in tekmovanjih psov tako doma kot v tujini. Mnoga priznanja, ki so jih prejeli, so jim v ponos.

»Vzreja psov je izredno lep in zanimiv konjiček, še zlasti takrat, če greš s psom na razstavo ali tekmovanje. V teh osmih letih sem bil že nekajkrat na raznih razstavah in tekmovanjih in lahko rečem, da sem bil s psico nemško ovčarko Kitty Podkopsko nadvse za-

dovoljen, saj je bila vedno tretja med najboljšimi. To je pa že lep uspeh,« pravi Anton Kamenik.

— V Slovenj Gradcu ste pred kratkim ustanovili tudi kinološki klub?

»Res je, v slovenjegraški občini nas je že 35 ljubiteljev, ki vzrejamo športne pse. Odločili smo se, da smo ustanovili kinološki klub. Predsednik kluba je Milan Vrčkovnik, jaz pa skrbim za tehnična dela v klubu. Naš klub je najmlajši. Na letališču v Turiški vasi nam bo Koroška kmetijska zadruga odstopila zemljišče, kjer si bomo lahko uredili poligon za treninge. Začetno delo v klubu smo si dobro zastavili in mislim, da pri tem naši uspehi ne bodo zastali.«

F. Jurač

REZERVNI DELI ZA KMETIJSKO MEHANIZACIJO ODSLEJ NA PREVALJAH

Na Prevaljah, čez most proti Lešam, je Stane Kordež, Nicina 19, odprl trgovino rezervnih delov za vso kmetijsko mehanizacijo. V njej boste lahko kupili različne rezervne dele za poljedelske in molzne stroje, razne tehnične izdelke iz gume, rezervne dele in pribor za motorne žage, benzinske in diselske motorje, razne repromateriale in drugo potrošniško galanterijo.

Trgovina je odprta vsak delovni dan od 16 do 20 ure, v sobotah pa od 7 do 11 ure.

Lastnik zagotavlja vljudno in hitro postrežbo in imel bo marsikaj, kar boste drugje težko našli. Priporoča se.

FOTO BODICA

Čez takšen mostiček, kot ga vidite na naši sliki, lahko gredo otroci le v spremstvu mamice. Če te pa na mostu zaloti noč, je pa nevarnost, da bi se okopal v mrzli reki Mislinji. In tudi naš posnetek je iz Mislinje. Foto: F. Jurač

Glasilo VIHARNIK izdaja organizacija združenega dela LESNA Slovenj Gradec, gozdarstvo in lesna industrija r. o. Ureja uredniški odbor: Ida ROBNIK, Andrej ŠERTEL, Hedvika JANSE, Vida VRHNIJAK, Danilo RANC, Gorazd MLINŠEK. Glavni urednik: Andrej ŠERTEL, odgovorna urednica: Ida ROBNIK, lektorica: Majda KLEMENSEK, tehnični urednik: Bruno ŽNIDERŠIČ. Naklada: 5600 izvodov. Tisk: ČGP VEČER Maribor, Tržaška cesta 14, 62000 Maribor, 1989.

Po lovu so se zbrali na lovskem posvetu v gostilni Pečoler na Razborju in se zlasti pogovorili o letošnjem odstrelu divjadi. Foto: F. Jurač